

# VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 31.

Plymouth, Pa., d. 31 Liepos (July) 1901 m.  
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVI.

Raszant apie permainymą adres  
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą  
Dėl norinczių pamatyti mūsų  
laikrasztį siuncziamė vieną numerį  
dykai. Prenumerata turi buti isz-  
virszaus apmokėta.

THE WEEKLY  
"Vienybe Lietuvniku"

APPEARING EVERY WEDNESDAY  
The only Lithuanian "NEWSPAPER"  
in PLYMOUTH, PA. Represents the  
interest of more than 300,000 Lithu-  
anians in the United States. Subscrip-  
tion only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE .....	\$0.25
ONE INCH ONCE .....	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR .....	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Panksztyś & CO. Plymouth, Pa.,  
The Printing Office of "Vienybe  
Lietuvniku" executes the cheapest,  
promptest and most correct printing  
in lithuanian language:

Jon PRINTING in all modern languages.

"Vienybe Lietuvniku"

Iszeina kozną Seredą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE.....	\$2,00
I UZMARE.....	\$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	\$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms	25c.
Už colį vieną sykį garsinant	\$1,00
Pajieszkvojimai: už vieną sykį	50c
Du sykius garsinant	75c.
Tris sykius (už vieną dolerį)	\$1,00

Pinigai kitaip nesislunczia, kaip tik per  
MONEY ORDER, oa registravotose gromatose  
ant szlito antraszo:

J. J. Panksztyś & CO.  
224 East Main Str.,  
Plymouth, Pa.

Griaicziausiai iszgydo visokias ligas  
**Dr. J. Szlupas**  
Telephone 4373. 421 Penn. Ave.  
Scranton, Pa.

## Star Drug Store.

kampas Main & Eno str.  
PLYMOUTH, PA.

Parduoda gerai sutaisytas gyduoles ir chemizkus dalykus. Gerą  
muilą, szepeczius, szukas ir t. t. Perfumas ir didelę daugybę visokių  
mažmozių. Czysta arielka, vynai ir kitoki gėrymai vartojami kaip vaistai.

Daktaru receptai sutaisomi kogeriausiai.

## M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos  
Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas  
dalis syieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-  
vienoj' dalyje syieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigų priimam ban-  
kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

## A. L. GRAICZUNAS,

(LIETUVISZKAS DAKTARAS.)

227½ West Division st. Chicago, Illinois.

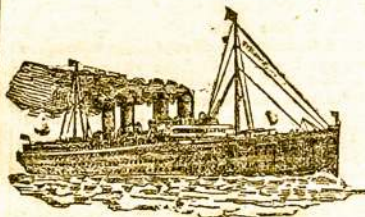
PRIIMA	{ nuo 8 iki 10 ryto nuo 12 iki 1 po piet nuo 7 iki 9 vakare.
LIGONIUS	

Atėk pats arba gali paszaukt į savo namus. Gydan pasekmingai ir didziausioje paslapyje  
užlaikau užsikrecziancias limpanczias, gėdingas ir prastoto vyriszkuomo ligas.  
Atszaukiantiems per laiszką su apraszymu savo ligos duodu rodą.

Telephonas 309 - 2 S. S.

## P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S.S. PITTSBURG, PA.



Parduodu Laivakortes ant visokių linijų ir siun-  
cziu pinigų į visas dalis syieto. Doviernastie  
(pavedimus rrsztu) atlikimui reikalų su Maeko-  
lijos valdzia. Iszmainau visokius pinigų ont  
amerikoniezkių ir t. t. Darau apszegėjimus nuo  
ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu  
kurį atkeliauvę užlaikytų kaslegarnėje, tegul  
szaukiasi prie manęs, o aš jį iszlinsuosiu.  
Lietuviai krelpkites pas savo tautietį, o b. t. te  
užganėdinti.

## W. Matusевичius.

Uzdėjan kranturę visokių tavorų kaip ant tal:  
marzkitnių, kalnierių, naktaizų, petnezų, viso-  
kių skrybėlių, maininių czesverykių, marzkitnių ir  
dar kitokių daigtų. Teipogi laikau ir kriancziszką  
szapą, siuviu drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai  
jeigu einat pas žydą, geriaus eikit pas savo tautietį  
112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

NEIKITE PAS SVETIMĄ

bet pas

## V. SAVA

13 Canal Street,  
WILKES-BARRE, PA.  
Degtinė ir Alus kvieczia lie-  
tuvius.

Daugiau kaip  
30 metus iszmcgintasi  
Dr. RICHTERO  
wisam swietui zinomas  
"ANKER" (Inkarinis)  
**PAIN EXPELLER.**  
yra geriausie gyduole nuo  
**Rheumatizmo,**  
**Neuralgijos, Sausgelos,**  
**Strenu Skaudejimo ir tt.**  
ir visokių Rheumatiszku  
skaudejimu.  
uz 25c. ir 50c. pas wisus  
aptiekorius arba pas  
**F. Ad. Richter & Co.,**  
215 Pearl Street,  
New York.

## Mėsinyczia Adomo Adzgaucko,



Užlaiko kasdien szviezią mėsą, kiau-  
lieną, verszieną, jautieną, avinczieną,  
kumpiai szviezi rukyti, deszų visokių  
galima gauti dideliom pasirinkime.

teipogi užlaikau mil-  
tų, cukriaus, kavos,  
arbatos, žuvų, silkių,  
surio ir visko kas tikt  
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir  
už p'gesnę prekę nei kaip pas kitus  
visi pas Ad. Adzgaucka

220 E. Main Street,  
PLYMOUTH, PA.

Telephonas 352 Plymouth.

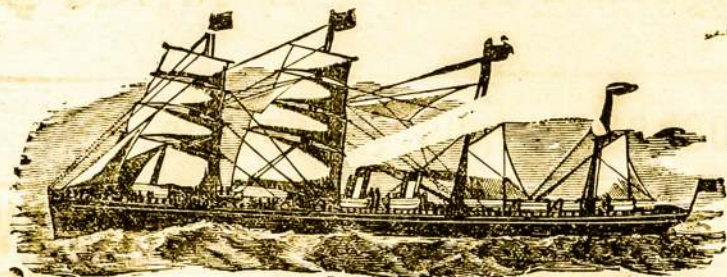
## Daktarka. Johanna Želviene.

Vienintėliė lietuviszka daktarka  
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-  
venimas: ant kampo Centre Ave. ir  
Church uleyzių. PLYMOUTH, PA.

Offisas	{ nū 7 iki 9 ryto, nū 12 iki 1 po piet, atidarytas nū 6 iki 8 vakaro.
atidarytas	

Prima į savo namus ant tamikro  
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-  
teikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

**Max Kobre**  
 Successor to  
**KOBRE & HERSCHMANN**  
**Litewski i Polski BANK**  
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York



Irieteliai! dūdu jums žinia, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susiznekėti lietuviszkai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdamė tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į deposite bankos ir mokam po 3 1/2 procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Lietuviszkas ir Lenkiszkas **Kromas** visokių szviežių tavo rū. Taipogi pardūda szifkortes į visas dalis svieto, ant greičiausių ir drucziausių laivų. Izmaino visokius piningus, o ir nusiunczia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.



**Tam. A. Butkevyczius,**  
 NANTICOKE, PA.

**Didele krautuve**

**IR KARZIAMA**

Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragauti, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.

**ADRESAI**

CENTRALISZKŲ VIRSZINŲKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.

Prezidentas — V. Daukszys  
 764 S. 2 str. Philadelphia, Pa.

Sekretorius — A. Ilgunas  
 412 Breaker Str. — Scranton, Pa.

Kasierius — A. Olszewskis  
 60 Sub-Sta. Chicago, Ill.

Knygius — N. Olszinskas  
 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

**The Fair Store.**

Viršimui Kava puodai 19c. Ir aukszczia

Arbatai	19c	„	„
Puodas	15c	„	„
Imbrikėlis	65c	„	„
Bludai	33c	„	„
Puoduk	„	„	„
Torielkos	8c	„	„
Samcziai	5c	„	„
Kepimui blekė	10c	„	„

THE FAIR STORE  
 Pirmaus Hersberger's stand 43 E. Maine str.  
 Abe J. Stone, savinikas.

**„LIETUVA“**

Nedėlinis Laikrasztis iszeina kas pėtnyczia Chicagoje ir paduoda žmonėms svarbiauses ir teisingiauses žines isz Amerikos, Lietuvos ir viso svieto. „Lietuva“ paduoda naujusias politiszkas žines, tai yra, apie krutėjimą žmonių visuose krasztuose svieto, visose vieszpatystėse, apie jų darbus, uždarbius, naujiausius izradimus (iszmislus) ir t. t. Kas „Lietuvą“ skaito dasizinos apie viską, kas tik sviete darosi, apsiszvieis ir izsmoks žmoniszka pasielgti.

„Lietuva“ kasztuoja ant metų \$200, ant pusės metų \$1,00. Pinigai tur but užmokėti isz virszaus.

Užsiraszdami ir pinigų siudami adresuokite teip:

**A. Olszewski.**  
 924 33-rd. st., Sub-Sta. 60  
 CHICAGO, ILL.

**AGENTAS**

asekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ nū ugnies

**GEO. GWILLIAM, agentas.**  
 Main str. Plymouth, Pa.

**Skaityk su atyda!**



Pirmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriausė ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė prozky.

Todėlgi perkantieje ir pardavėjai (karcziamnikai) visados reikalaukite Lietuviszko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

**POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.**  
 DANVILLE, PENN., A.

6 West Main st. — tai yra mus numeris. 100 centų nupirks daugiaus mėsos mus krautuveje, negu kokioj nors kitoj mieste. Kodėl? Mes perkame už pinigų ir pardūdamė už pinigų, už tai nekur nepraktiszame. Nepraszykite pas mus barguoti. NUMAZINTOS PREKES MUS MĖSOS KSAUTUVE. 6 W. Main st. Plymouth. Pa.



**Apszvieta ir Mokslas už pigiause preke.**

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokiszkas drukas, puikiame apdare \$5.00  
 Naujas Testamentas, lietuviszkas drukas, puikiame apdare \$1.00  
 Budas Doro Pasilinksminimo Laisvose Valandose \$1.00  
 Lietuviszkas laikrasztis, nedėlinis, ant pusės meto \$1.00  
 Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet dabartės atiduodu tą viską draugia kaip yra augszcziaus minėta, tiktai už \$5.00. Skyrium neparduodu nieko iszto suraszto, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikrasztis ant pusės meto duodu viena isz szitu trijų: 1 Vienybė Lietuviszkų, 2 Lietuva 3 Lietuvis Koznas pirkėjas szios mano ofertos, turi tiegą pasiskirti sau vieną isz augszcziaus minėtu laikraszczių ir ayklu su steliunku tur daneszt man laikraszczio vardą.

Kas nenori arba negali atsisti pilnos sumos pinigų t. y. \$5.00 aykiu su steliunku, tas tegul siunczia \$1.00, bet nemažians, o kitus \$4.00 damokės antexpresso priimdamas pirkti. O jelgu kas nezeitenka iszduoti \$5.00 ant karto, tas tegul esideda su draugu per pusę, o abudu džiangsis pasinaudoje isz szitos mato ofertos.

Lietuviai, naudokitės isz szitos teip gausios progos, nes szia oferta padariu tiktai vien dēlei jusų labo ir tiktai ant trumpo laiko.

Pinigų reikia siusti per Money Order, arba registravotai gramatol. Adresuokite sziteip: **M. Mockus,** Bx 54, Detroit, Mich.

6 West Main st. — tai yra mus numeris. 100 centų nupirks daugiaus mėsos mus krautuveje, negu kokioj nors kitoj mieste. Kodėl? Mes perkame už pinigų ir pardūdamė už pinigų, už tai nekur nepraktiszame. Nepraszykite pas mus barguoti. NUMAZINTOS PREKES MUS MĖSOS KSAUTUVE. 6 W. Main st. Plymouth. Pa.

For Information, Rates, etc., address  
 430 BROADWAY, N. Y., 289 MAIN ST., BUFFALO, 103 ADAMS ST., CHICAGO, EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS, 28 EXCHANGE PLACE, N. Y.

**T. E. CLARKE,** Gen'l Superintendent.  
**T. W. LEE,** Gen'l Passenger Ag't.  
**B. D. CALDWELL,** Traffic Manager.

CHICAGO  
 ST. LOUIS  
 BUFFALO  
 PITTSBURGH  
 PHILADELPHIA  
 NEW YORK

the HANDIEST AND BEST WAY TO HANDLE A PAN IS BY THE HANDLE.

The Handiest and Best Route between the PAN-AMERICAN EXPOSITION and NEW YORK is the

**Lafayette Railroad**

the HANDIEST AND BEST WAY TO HANDLE A PAN IS BY THE HANDLE.

**ADRESAI**  
**Susivienyjimo L. A. virsz.**

Prezidentas — M. Totorius,  
 1 Willow str., Plymouth, Pa.  
 Vice-preziden. — V. Kaunas,  
 Box 211, Newburyport, Mass.  
 Sekretorius — T. Astramskas,  
 112 Monroe str. Philadelphia, Pa.  
 Kasierius — T. Pauksztyš,  
 123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakeviczia,  
 1150 Wyomint Ave.  
 Pittston, Pa.  
 K. Unika,  
 1112 Moyamensing Ave.  
 Philadelphia, Pa.

Užveizėtoju knygyno — V. Daukszys,  
 766 S. 2-nd str. Philadelphia, Pa

## PERŽVALGA.

— Placziai seniaus pagarsėjus, vienas iš aitrausių „diejatelių“ Lietuvoje, Jv. Kornilov, raszinedams apie Rusijos politiką, tarp kito-ko, straipsnyj, patilpusiam „Sviet'e“, N. 164, sako: „iš visų tautų visų-iztikimiausiomis ir labiausiai atsidavusiomis Rusijai reikia skaityti: pirma, tikruosius rusus ir antra, lietuviszkąją ir latviszkąją liaudj (prastuosius žmones)“. Pagal to publicisto numanymą, rasi ir teisingą, Rusija gali pasitikėti tik ant didrusių ir lietuvių su latviais. Tik tegul ji apsižiuri, kad lietuviszkoji ir latviszkoji liaudis, apdovanota tokiomis geradėjystėms, nuo kurių jai pasidarė angszta ant svieto, neatsimintų, jog už blogą reikia mokėti piktu.

— Rinkimai pasiuntinio į Vokietijos seimą nuo Klaipėdos ir Szilokarcziamos pavietų, vieton mirusio J. Smalackio, kaip esame pranesę, buvo paskirti ant 19 dienos Liepos. Iš trijų kandidatų: lietuviszkojo p. Macziulio, socialdemokratiszko Brauno ir lyberaliszko Schaako — nė vienas negavo reikalingo balsų daugumo, per ką valdzia uzdavadijo perskyrj tarp Macziulio ir Brauno. Per antrąjį balsavimą lietuviszkasis kandidatas gavo virszj ir vieszpatystės seimas vėl turės vieną Lietuvos deputatą. Išrinktamjam p. Macziuliui velijame kuopuikiausiai atlikti savo augsztą uzdavimą ir užsiplėnyti garbę už darbus savo tautai!

— Naujojoj, ties Tilže, pasimirė 10 Liepos Kristupas Kazokas, pasiuntinis į Prusų karalystės seimą nuo Tilžės ir Pakalnės pavietų. Tai į teip greitą laiką antras atsitikimas su lietuvių iszrinktiniais. Tiedu pavietai turės rinkti naują kandidatą. Nėra abejonės, kad lietuviai pastatys savo

kandidatu ir iszskirs į pasiuntinius p. Dovydą Saunių isz Rokaiczjų.

— Į Washingtoną popiezius atkelia, kaip Apasztaliszkozj delegatą, arkivyskupą Vladislavą Żalewskj, kurs iksziol yra buvęs tokiu pat delegatu Indijose. Żalewskis paeina isz Lietuvos, Kauno gubernijos, ir pusėtinai pažjsta lietuviszkąją kalbą. Yra žinios, kad jis daręs lingvistiszkus tyrinėjimus Indijos kraszticzjų kalbos, sulyginant ją su lietuviszkąja.

— Pagal Vokietijos įstatymus apie apsergėjimą darbininkų priepuoliuose, visi darbininkai Vokietijoje, tarp tų ir atvykusieji isz rusiszkosios Lietuvos, turi mokėti įtraukimo pinigų, nors niekad nesinaudoja isz apsergėjimo tiesų. Rusijos valdzia dėlto pakėlė gincą, kuris dabar užsibaigė tuo, jog Vokietijos valdzia 20 Kovo szjų metų atsaukė aną įstatymą, ant kiek jis palyti darbininkus isz rusiszkosios Lietuvos arba Lenkijos. Tai gi dabar tiems dienpelniams isz Lietuvos, kurie bus atėję į Prusus tik ant tam tikro laiko prie lauko ir girių darbų, reikia mokėti apsergėjimo nuoligos mokeszių. Prusiszkiems musų laikraszcziams, visiems be atskirties iszpultų placziaus pagarsinti szitą naują valdzios padavadijimą, kad apsaugoti daugybę musų brolių nuo nereikalingų mokeszių, isz kurių jie niekad nesinaudoja. Kas kita įpratinti darbininkus isitraukti į tam tikras kompanijas dėl visokių priepuolių tik ant reikalingo laiko. Prusiszkiejie musų laikraszcziai abelnai nė kiek nesirupina apie mažesniųjų musų brolių reikalus.

## Isz Lietuvos.

*Kur eina „Dievo apieros“? Lankeliszkiei, (Vilkav. pav.) Daug turėjom darbo, kolaik*

pastatėme ant savo: iszvarem isz klebonijos gaspadinę mus prabasztėlio Giliaus. Ji jau perdaug buvo įsivyravus; tiesiog ne kunigėlis prabaszcziavo, o ji... Kiek mes (visa parapija) praszymų pridavėm! net pas patį vyskupą nukeliamom — na ir padarėm savo...

Iszvarem ją nuo Giliaus, o ji apsigyveno kaimynstėj jo, dvarukj toj pacioj parapijoj ir vėl po senovei viskas važiavo nuo Dievo stalo pas ją: ir suriai, ir kumpiai, ir kiausziniai... parsziukai, visztukai, žasiukai... Iszvarem ją ir isztę; nusidangino už kelių mylių, toliaus nuo mus akių... O suriai, kumpiai... parsziukai, avukai vis seka paskui riebią gaspadinę...

Daugiausiai prinesza dievo-baimingos žmonelės aukų per Visų-szventę ir Uzduszinę, o pats kunigėlis daugiausiai prisirenka kalėdodamas. Gaspadinėš tą labai gerai žino: ir senoji Giliaus gaspadinė gerai žinojo, ir atvažiavo, kad ir isz toli, po Visų-szventės (pereitą rudenį) pas geradėją kunigėlį, prisidėjo „Dievo apierų“ pilną vežimą ir iszvaziavo; szjmet po kalėdojimo vėl atvažiavo ir vėl kupina iszvaziavo; neužilgo po kokios szventės dar atvažiuos...  
*Ukininkas.*

*Musų dvarponiai. Rietavoj (Raseinių pav.) gyvena garsus Žemaitijos karaliukas Bagdonas Oginskas. Apie pereiną kalėdas buvo pas jį pietus; buvo keletas ponų ir pora kunigų. — Kiek tę visokių valgių ir gėrymų buvo! Nė sapnuote nesapnavo apie tai mus prascziokėlis. Svecziai valgė, gerė, užė, kaip bitės avilyj... Tai tikrai iszrinktiejie Dievo!*

— Su tais klapais asz vis negaliu „rodos“ gauti — pradėjo kalbėti kunigaiksztis; jo veidas apsiniaukė. Svecziai su atyda klausė jo kalbos.

— Ko jiems, rodos, reikia?

Gauna algą — kad nemėtytų kur nereikia, but ir pavalgę ir apsidengę, bet ne: kur tik prisimusz, tę padarys: pavogską, iszplėsz... Tinginiai... klapai... vagys... Be kanocziaus nieko su jais nepadarysi!...

— Teisybė, svietas pasileido — pritarė kiti.

Tarp kunigaikszcio sveczių buvo jaunas kunigėlis lietuvis Tiszkevyeczius. Jį užgavo pliauskimas nedėkingų ponų. — Keno prakaitu aplaistyta ta juoda žemelė, kuri neszoja, valgydina ir apdengia tuos ponų dykaduonius? Keno rankos iszskėlė tuos puikius rumus, kuriuose jie gyvena?

— Daleisk man, garbingas kunigaikszti, pasakyti porą žodzių! — pakėlė balsą kunigas Tiszkevyeczius. (Visi atkreipė ant jo savo akis).

— Bet ir žmonės ne kartą skundziasi priesz manę ir priesz kitus, kad ir tamista, szviesiausias kunigaikszti, tankiai sunkiai juos nuskriaudi?! —

Visi svecziai stovėjo be žado, kaip stulpai. Kunigaiksztis isz piktumo nežinojo, ką daryti: degė, kaip ugnis...

— Asz nuskriaudziau?... Gerai... Tai kodėl jie patys tiesiog pas manę nesikreipia... Asz jiems viską atlygincziau!... Tegul kiekvienas ateina pas manę ir pasako. Kur, kada, kaip asz jį nuskriaudziau — asz viską atlygisiu... — pasakė ant galo kunigaiksztis.

Per pirmutinę szventę poszito atsitikimo kun. Tiszkevyeczius pamokslą sakė, ir teip užbaigė:

„Kunigaiksztis Oginskas pasakė vieszai, priesz savo sveczius (ir asz tę buvau), kad jis atlygįsęs visiems, ką nors mažiausiai nuskriaudė. Jis liepė kiekvienam nueit pas jį ir pasakyt kur, kada, kaip jį nuskriaudė — kunigaiksztis nenor niekam kaltu likti“...

Žmonės, iszgirdę tokius kunigėlio žodzius, nudziugo. Ne

I  
AVORAS Su-  
Sziaurine-  
rba geriau-  
ELIU.  
grynų javų  
orint ir ge-  
nini bet gal-  
jame nėra  
kvarbų nė

deje ir par-  
nikai) visa-  
Lietuviszko  
suszelpsite

N

A



THE HANDIEST AND BEST WAY TO  
HANDLE A PAN IS BY THE  
HANDLE.

virsz.  
ius,  
h. Pa.  
aunas,  
Mass.  
nskas,  
iu, Pa.  
ys,  
n, Pa.

Ave.  
Pa.  
ng Ave.  
Pa.  
kszys,  
ia, Pa

tik išz dvariszkų, bet ir išz aplinkinių gyventojų nebuvo beveik nė vieno žmogaus, kurio kokiū-nors būdu nebutų kunigaikštis nuskriaudęs.

Daugybė žmonių pradėjo rinktis apie Oginsko rumą, ir vis juo tolyn, juo daugyn. Kunigaikštis atsiminė savo prižadus, persigando, norėjo pradėt sžadyt į susirinkusius, bet pabijojo... Bėga szen, bėga ten, nežino ką daryt...

— Maisztas!... Sudo diena!... — sžadkia. Ant galo, nubėgo, nusiuntė telefonu pas Kauno gubernatorių ir vyskupą žinią, kad Rietavoj kunigas Tiszkevyčius „subuntavojęs“ žmones... kad klapai apsiautę jo namą ir nori jį nužudyt...

Ar nepradės ir czia areštuot žmones? ar nepadarys politiszko judėjimo, kaip išz muszimo žydyt? — Pažiūrėsime! Bent vyskupas Paliulionis jau perkėlė kun. Tiszkevyčių į kitą vietą. Tai laikai, tai ponai!

Jokubas.

(Iš Naujienų)

Vilnius. Musų kaimiečiai, budami miestuose, turi labai sergetis yvairių apgavikų, kurių visur pilna, ypacz Vilniuje. Sztai kas atsitiko neseniai su žmogum išz Pastovų valsčiaus Barauka, seniū 72 metų, kurs buvo atėjęs į Vilnių su reikalu į valszonių komisiją (prisutstvije). Nežinodams kur ta prisutstvije, senukas paklausė policijanto. Kaip visada, policijantas mostelėjo ranka, sakydams; „eik stacziai, tę tav parodys“. Vaikszeziojo senis ilgai, klausinejo, bet prisutstvijos nerado. Jam bestimpinėjant po gatves, priėjo du gražiai apsiredę „ponai“ ir paklausė, ko jam reik. Seniui pasisakius, jie apsiēmė nuvesti jį pas prisutstvijos sekretorių. Kada jie buvo priėję Lukiszkių rinką, „ponai“ pareikalavo, kad Barauka parodytų savo adresą. Senis, nieko blogo neįausdamas ir

pilnai įsitikėjęs tiem „ponam“, iszsiēmė masznutę ir isztraukė popieraitę, kurioje buvo suvynioti 30 rublių, paskirti ant mokeszių. Nespėjo Barauka iszvyniot popierą, kaip viens isz ponų pagriebė ją, ir tuo vėl sugražino, sakydams, kad jis neturįs laiko ir turįs citi. Tik isz popieros isznyko tie 30 rublių, o jų vietoj buvo įdėtas sidabrinis deszimtukas. Apgavikų nesurado, ir senukas teip ir liko be pinigų.

### Išz Londono.

7 d. Birželio 1901 m.

Seniaus keletas metų atgal skaitymas lietuviszkų knygu ir laikraszezių buvo, pagal musų žmonelių nuomonę, nereika lingu dalyku, varanczių žmones isz proto, o prikalinėjimas, kad skaitytų, buvo tik bereikalingu zaunyjimu. Jeigu katras ir skaitė, tai tik „Saulę“ ir a. a. „Garsą“, kurie daugiausia apie „szliuptarnis“ ir „bedievis“ skelbdavo. — Patys skaitytojai minėtų laikraszezių, kad ir tankiai užtėmydavo vartojimą žodžių, kaip antai „bedievis“, „szliuptarnis“, bet neturėjo supratimo, kas jie toki ir manydavo, jog tai vagys, apgavikai, žmogūdžiai ir tt., abelnai tokie, kurie gėdisi savo nuodėmių, perstoja eję į bažnycią, gėdisi kunigui į akis pažiūrėti. Teip ir panasziai Londoniečiai perstatydavo sav žmones, kuriuos tie „laikraszečiai“ tokiais vardais kriksztydavo.

Bet vėliaus, acziu rupesziams ir darbsztumui a. a. Juozo Baronaiczio, kada prasiplatino daugiaus laikraszezių ir knyguozzių svietiszkos įtalpos, tada pradėjo, nors ir nevisai aiszkiai, bet maždaug suprastai tą priezastį, kodėl minėti ir panaszus jiems laikraszečiai tokius garbės zenklus dalina savo prieszams. Vis-gi buvo tai supratimas pavirsztutinis, o ne aiszkus. Dievas jau turbut teip davė, kad kelioms dienoms

priesz Baronaiczio smertį atkeliavo czia į Londoną kun. B. Szlamas, parkviestas parapijos komiteto ir užėmė a. a. Baronaiczio vietą.

Jisai užėmė vietą a. a. B. tame, ko velionis nespėjo atlikti, t. y. iszaiszkino klausymą, kas tai yra „bedievis“, „atskalunas“, „soeialistas“ ir t. t. Sztai paveikslas, koku budu Szlamas tuos nesuprantamus žodžius, ne tiktai skaitantiems laikraszezius, bet abelnai visiems, kad ir tamsiausiems tautieciams, iszaiszkino.

Nežiurint ant to, kad nuo to laiko, kada lietuviai pradėjo keliauti į Londoną, nebuvo girdėti nieko apie „bedievis“; visi buvo gerais katalikais: ejo į bažnycią, pildė savo tikėjimiskas pareigas, kun. Szlamas vienog — iszsyk užtėmijo, kad yra tarp lietuvių — „bedievių“. Žmonės vis-gi negalėjo to suprasti, nes tai buvo dalykas negirdėtas ir manė, kad kunigelis per pamokslą „szposus“ varinėja. Ant galo, kad iszaiszkinti savo tvirtinimą, kun. Szlamas perstatė savę per pamokslą „Dievo įpėdiniu“, o savo priesz, t. y. tuos, kurie „Dievo įpėdiniu“ nenori mokėti kolektos, ypatingai sąnarius Parapijos komiteto — „bedieviais“, nes nepildo Dievo prisakymų!

Dabar, žinoma, nēr jau nė vieno, kuris tos prasmės nesuprastų — ką reiszkia — „bedievis“. Sakau „nė vieno“ dėlto, nes kiekvienas sveikai mislyjantis tai galėjo suprasti ir suprato. Geriausiai tai parodo beveik visiszkas nelankymas bažnyczios, nes tie, kur dar eina ir tarnauja kunigui, yra veidmainiai arba kvaili — neszioja galvas ant peczių tik-tai dėlto, kad, rasi, pilvas lapų neprikristų.

Jeigu ir Amerikoj toki pat „bedieviai“, tai sveikinu visus isz szirdies ir velyju jiems paskėmės tarnauti savo nuvar-

giantai tautai, palikus „Dievą Mamoną“ ant visų jojo įpėdinių džiaugsmo! *Augsztaitis.*

### Politiszkos žinios.

#### Amerika.

Padėjimas ant Pilipinų ir dabar labai neaiszkus. Gen. Chaffee isz naujo įvedė kariszką, vietoj civiliszkos, valdžią provincijoj Batangas, teip gi ant salų Rohol ir Samar; žada gražinti kariszką valdžią visam pietiniam Luzono salos kraszte, o gubernatorius prov. Laguna, dėl daugelio maisztų, apszaukė tę kariszką padėjimą iki Vasario men. ateinanczių metų. Oficierai, kurie stovi ne Maniloje, bet viduryj szalies, atvirai kalba, kad pereis dar daug metų, iki pilipiniečiai pasiduosę.

Vienog, valdžia tikisi, kad viskas eina gerai, ir žada sumažinti kariumenę iki 20-30 tukstanczių vyrų. Paskutiniam laike buvo du atsitikimai, kad pilipiniečių buriari pasidavė valdžiai su ginklais.

Manilos mieste įveda naujus įstatymus, pagal kuriuos gyventojai neturi balsavimo tiesos. Tas įstatymas sukėlė baisy su maniliečių neužganėdinimą ir teisingai, nes net prie ispanų valdžios jie turėdavo balsavimo tiesą. Ant užlaikymo miesto valdžia paskiria \$1,500,000.

Valdžia nori įtaisyti geresnį ir greitesnį susineszimą su Pilipiniais: nuo dabar ant mėnesio du sykiu plaukios tarp Manilos ir San Francisco du greituoju garlaiviu.

#### Rytinė Azija.

Atsitraukus europiečių pulkams, Pekino apygardė iszrudo kaip pustyne; plati aprūdė, kur tik siekdavo teip vadina-mos koravonės ekspedicijos, dabar neturi nejkio davado, nė valdžios. Nedyvai, kad eidama per tą szalį į Pekiną kiniečių kariumenė iszpuštijo ir sudegino 16 kaimų. — Po Cantono provinciją renkasi

bokserių pulkai ir svetimieji konsuliai bijosi naujo maiszto. Mandžurijoje, kuri Rusijos užimta, teip-gi sumisziniai nesiliauja: bokseriai, užpuolę ant rusų ir kiniečių kariunos, padarė jai daug pragaiszties ir iszgriovė telegrafo linijas.

Ant galo sutarta, koku būdu Kinai turi iszsimokėti vieszpatystėms už kasztus. Prasi-dės iszmokėjimas nuo 1902m.; kas metai Kinai sudės po \$23,000,000, kurių dalį atskaitys ant palukanų, o likusią dalį ant skolos; teip mokės kasmet iki 1940 metų.

Kiniečiai pradeda jieszkoti apszvietimo: pažino, mat, kokia galybė europiečių mokslo. Valdžia paskyrė ant metų \$7000 kasztų ir leis 10 jaunų kiniečių mokintis į Californijos universitetą.

### Pietinė Aprika.

Burai po senovei laikosi druzeriai ir kartas nuo karto užduoda savo nevydonams smarkų smugį. Sztai, 21 d. Liepos 113 angliszkų kareivių lydėjo trukį su karės padarais ir maistu; burai užpuolė atėmė trukį, iszkraustė ir sudegino; 3 anglai tapo užmuszti, o 18 sužeisti; tą pat 21 d. Liepos burų gen. Kritzinger užpuolė ant 300 anglų ir butų visus suėmęs, kad nebutų greit pabėgę; 24 d. Liepos burai vėl iszblaszkė anglų pulką, 10 užmuszė ir sužeidė, o daugelį suėmė. Anglai, vienog, negauna nieko laimėti prieš burus. Pasakoja, kad vieną kart anglų pulkauninkas užėjo tuszczią burų bakužį, kur rado surio szmotą, tik bėda kad kirmėliuotą. Nesulaukdams nuo pulkauninko žinių, Kitchener pats užklausė jo, ką jis veikia. „Užėmiau, -- sako -- burų namus, bet nieko juose neradau, tik pusę surio, o ir tas su kirminais“. Lordas Kitchener tuo nusiqtė į Londoną žinią apie tą atsitikimą tokiuose isztarimuose: „musų

pulkas atėmė nuo burų tvirtą poziciją; burai prasitraukė, palikdami mums 1000 gyvulių“. Tai tokios, mat, anglų pergalės.

Už tas „pergales“ karalius Edvardas įtaisė Londone, 26 Liepos, szventę ant kurios pakvietė 3000 buvusių kareje kareivių, kad padalinti jiems tam tyczia pagamintus medalius; daugumas nepriėmė medalių, praszydami, kad duotų velyt duonos alkanoms jų pacyzioms ir vaikams; kiti skundėsi negavę dar algos; treti sakė, kad gautuspirmiaus medalius turėję užstatyti ant duonos ir praszo naujų. Tai tav ir balius!

Kaip jau minėjom, anglai laiko suvarę į stovykles burų paczias, vaikus ir senius; Birželio mėnesij buvo suvarytų 85,140, isz kurių numirė 777 (tam skaitliuje 576 vaikai).

Eina paskalais, kad Vokietijos kaizeris Vilius norįs sutai-kyt burus su anglais ir kad Anglijos valdžia priima derybas. Nežinia, kiek tame teisybės; vienog, Vokietijos kancleris, siųsdams telegramą Kruegeriui, vadina jį prezidentu. Taigi Vokietija vis-gilyg pripažįsta dar burų nepriegulmystę, kaip žinoma, jau seniai anglų panaikintą.

### Rusija.

Garsingi studentų ermyderiai turi tuotarpu tik vieną pasekmę, kad pradėta daryti užmanymus apie pertaisymą vidutinių mokyklų. Prie vidutinių mokslinyczių Rusijoje priskaitomi: gimnazijos, progimnazijos realiszkos mokslainės, yvairios techniszkos mokslinyczios ir &. Dabar valdžia ketina įvesti vieną tik vidutinių mokslainių tygą, su 7 metų mokslu. Graikiszką kalbą isz jų visai praszalįs, o lotyniszką mokįs tik keturiose paskutinėse kliasose ir tai tik kas nori, o nenorinciam jų vietoj valia mokintis gamtazi-nės. Į naujas vidutines mokslai-

nes bus įvesti: gamtos mokslas, tiesų mokslas, prancuziszka ir vokiszka kalbos, vietinė geographija ir ethnographija; sustiprintas mokinimas rusiszkos kalbos ir literatūros. Pagal paties caro dapildymus, naujose mokslainėse mokįs vaikus disciplinos (aklo paklusnumo), kareiviszkos gimnastikos, žaislų su bėgiojimais ir kur bus galima, rankų darbų.

Kliasiszkas gimnazijas palikta tik Petropylėj, Maskvoj, Kijeve, Varszavoj ir Terbatoj. Tamtikroji komisija buvo nutarus palikti gimnaziją ir Vilniuje, bet gen. Vannovskiui perstaczius, caras paliepė „Vilniuje gimnazijai nebut“. Tokiu būdu, ant viso Lietuvos ploto nepasiliks nė vienos kliasiszkos gimnazijos.

Mokslinyczios pagal naują būdą bus be abejonės kur-kas labiau atsakanczios negu dabarnyksztės, tik ima baime, kad panaikinę senasias, nepasigailėtų naujų ir nepalikty mus su kokiom dviem -- trim ant visos Lietuvos. Apie dvasią, kokia vieszpataus naujose mokslainėse, nėra ką abejoti. Rusai pasirupįs įstatyt į naujas įrėdnes ir naujas kilpas, szalia jau pritirtų senųjų.

Lietuviams ne tokios „reformos“ reikia.

### Dalis darbu.

Wilno, Minn. Stokuoja darbininkų laukų darbams ir atvykusieje greit rastų užsiėmimą.

Hazleton, Pa. Lattimero kasyklėse pasiliovė darbai ir 800 darbininkų liko be vietos; ketina uždaryti ir Hazle kasykles, kur dirba 1200 darbininkų; stovi ir Stacktono kasyklės. Czia darbininkams nėra ką visai veikti.

Seranton, Pa. Cziasustraikavo trijų kompanijų kasyklėse visi peckuriai, reikalaudami 8 valandų dienos darbo, per ką ir 12,000 szeip

darbininkų neturi darbo; tokiu būdu 20 kasyklių nedirba.

Shamokin, Pa. Cziateip gi 100 peckurių užstraikavo, per ką 7 kasykles reikėjo sustabdyti ir 4000 kalnakasių liko be darbo.

Omaha, Neb. Maszinstai isz South Omahos grįžta prie darbo. Darbo diena liekti 10 valandų prie mokeszcio po 32 ct. už valandą.

Toledo, Ohio. Gelezies ir plieno dirbtuvėse prasi-deda darbas isz naujo ir vietos bus 400 darbininkų.

Sharon, Pa. Supirkta 1500 akry žemės, kur kompanija statys naujas anglekasykles.

Carnegie, Pa. Czistato naują aludarę už \$150,000.

Wilkes Barre, Pa. Peckuriai czionykszcziuose distriktuose nutarė grįžti prie darbo nuo 22 Liepos; bet ne visos kompanijos nori juos atgal priimti. Ypacz Lehigh Valley Coal Co. spiriasi ant to, kad nubausti straiquierius, negražinant jiems darbo; kitos vėl kompanijos žada priimti, bet tik numusuz mokestį už darbą; tokių kompanijų yra 7, o kitos 16 priima atgal peckurčius, be apsunkinimų.

Isz tos priezasties, suėję delegatai nuo peckurių ir nuo darbininkų unijos, sutarė sziteip: Straikas pasiliauja, bet jei kompanijos nepriimtų atgal į darbą visų peckurių, tai tada reikalą paims į savo rankas kalnakasių unija. Žinoma, tada kompanijos iszsigastų ir turėtų priimti reikalavimus.

Philadelphia, Pa. Ant vyriausios geležinkelio linijos Philadelphia & Reading Co. peckurčiams padidinta mokestis nuo \$2,35 iki \$2,50 ant dienos; jie gavo ir kitokius palengvinimus per sutarimą geruoju.

Seranton, Pa. „Allis Chalmers“ kompanijos maszinstai grįžta į darbą; jie buvo reikalavę 9 val. dienos darbo, bet nelaimėjo.

### Isz Amerikos.

Laukia, iki bus  
ką pavogti.

Su virszum 150,000 žmonių susirinko Oklahomos teritorijoj, kur dalina atimtas nuo indijonų žemes. Dar žmonės neapsigyvenę ir vargsta budelėse, o jau atsirado čia daugybė vagiszių ir apgavikų, kurie tykoja iki bus kas pavogti. Kolionistai sutvėrė „tiesos ir tvarkos draugystę“, kuri išdavė trumpą, bet aiskų ir riestą apgarsinimą: „Pagautą vagiant arba apgaudinėjant mes pakarsim ant artymiausio medžio“.

Palicmonai  
ir mokintojai.

New Yorke ant užlaikymo policijos iszeina per metus 12 milijonų dol., o ant užlaikymo mokslainių 19 mil. dol.; policijoj tarnauja 9,710 ypatų, o mokintojų yra 11,700. Policmonas gauna daugiau už mokintoją.

Pirmutinis  
atsitikimas.

Mieste Topeca, Kan., paskirta tapo už „deputy“ szerifą pana Zaytz; tai pirmutinė moteriskė, kuri pateko į szerifus.

Amerikos  
kariumenė.

Suv. Valstijos išleidžia per metus \$114,220,000 ant užlaikymo savo kariumenės; kiekvienas kareivis apsieina į \$1,014 per metus. Koks skirtumas su Rusija, kur ant užlaikymo kareivio iszeina tik \$155 per metus!

Gaisras po gaisro.

Miestas Mattoon, Ill., per paskutines keurias sąvaites degė 18 syk; pragaiszties ugnis pridarė ant \$2,600,000; kalba, kad tyečia uždega.

Sudegė laivas.

Marinette, Wis., pakilus audrai, žaibas įtrenkė į plaukiantį, nežinia kokį laivą, kuris sudegė vidur ežero su visais savo žmonėmis.

Geroje viltyje.

Valstijoj Missouri, pereitą nedėlią visose bažnyčiose laikė tamtikrą dievmaldystę, kad iszmelsti lietaus; tai darė ne vien katalikiskos, bet ir protestonų bažnyčios.

### Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Kensington, Ill. Darbai eina gerai. Pullmano karų dirbtuvėse čia kiekvienas atvykęs greitai gautų darbą. Lietuvių skaitlius per paskutinius metus apsziai pasidaugino: pernai buvo čia vos dešimtis šeimynų, o dabar yra jau apie trisdesimtis šeimynų, o be to pavienių į dvejetą szimtų. Visi gyvena gražiam sutikime. Sziuosmet turėjome ketvertą svodbę, o galėtų būti ir daugiau, nes kandidatų į veslybas pas mus iki valiai; gaila tik, kad stokuoja merginų: kurios buvo atvažiavusios isz tėvynės — tuo rado sav vyrus.

Lietuvių tarpe yra keturi amatininkai, lietuviams priguli dvi mėsinycios ir du grosersztoriu; visiems jiems gražiai sekasi. Bet su lietuviszkais saliunais, kurių čia vis budavo du, nekaip einasi. Pirma laikydavo toki, ką dar nebuvo igiję prigulinczio numany-mo apie bizų, dažniausiai neseniai atėjusieje isz senojo kraszte; todėl sunku jiems buvo iszeiti su pelnu. Dabar turime saliunininkus isz pacios Chicagos, — žiuresim, ar jie geresnį pelną užvays. Ant pradzių jie linksmai įsitaisė: parkviečia isz Chicagos muzikantus ir szokėjas; per kiau-ras naktis net pleszka.

Turime čia susitvėrę „broliskos pagalbos draugystę“ vardan szv. Vincento, kuri szauniai tarpsta, nes sziađien skaito jau suvirsz penkiasdesimtis sąnarių; turim isztaisę ir czarterį su konstytucija, liepėm padaryti szar-pas, o vėliaus pagamįsim ir

karuną. Ta draugystė būtų pusėtina druta, kad bent pusė visų lietuvių įsiraszytų, tik vargas, kad daugumas neturi dar nėjokio iszmanymo apie draugystės naudą. Kitam užminus apie draugystę, sako ilgai čia nebuses, grįszęs į tėvynę; o paskui teip iszeina, kad, įpratęs į baltą duoną, ir užmirszta apie senąją gimtinę; tokiu budu pereina penkeri—szeszeri metai, jie vis liekti niekur neįsiraszė, tuos pacius pinigus, ką isz pradzių buvo tau-poję (czėdyję), iszlaido, o atsitikus kokiai nelaimei ar ligai — turi aimanuoti. Tada isz-paįzsta, kaip sunkiai jie klydo, nepriguledami į jokią pagalbinę draugystę. Tada nėra jiems nė prielbos, nė pagalbos, tada draugai ir paįzstami nuojų atsimeta, nepriimdami nė į savo namus ir tokius valkioja paskui po ligonbuczius.

Todėl, broliai ir sesers, atsiminkite, kad čia, svetimam kraszte, tarp svetimų žmonių, vienatinė mūsų prieglauđa — tai yra draugystė, kuri reikale, kaip motina, rūpinasi apie savo sąnarius: ir ligoj suszelpia ir atsitikus myriui — palaidoja. Dėlto neaplenktinai stengkimės vienytis į tą tautiszką ryszį, po kurio globa mes jausimės ramiai ir be baimės priesz netikėtus priepuoli-us.

Sztai ir neseniai čia buvo pas mus toks atsitikimas. Dirbo Pullmano „lumber yarduose“ Jurgis Pakalniskis, apie 60 metų senis, isz Telszių pavyeto. Palikęs Lietuvoj gyvenimą, paczią ir vaikus, jis atėjo į Ameriką, tikedamas uždirbti pinigų užsimokėjimui skolų; dirbo jis be atsilisio, kaip buvo papratęs namie, neatsižvelgdamas, kad čia visai kitoks klimatas. Ir sztai, vieną dieną isztiko jį saulės spindulys; sziek—tieki atsigavėlėjęs, jis mėgino pareiti namon, bet isz apkvaitimo nežinojo nė kur eiti ir nusvyravo į kitą

szalį; netekęs pajiegių, jis par-krito ant žemės, pusiau apal-pęs; prieję žmonės klausinėjo, kas jis ir kur gyvena, bet negalėjo iszgauti nė žodžio; tik pamatę szkaplierių, dasiprotė-jo, kad tai katalikas ir pavadi-no kunigą ir daktarą. Bet senis, neiszaręs daugiau nė žodžio, užmerkė akis ant am-zių; iszkratę jo kiszenius, atra-do Pullmano czekį ir pagal jį surado senio gyvenimą. Velio-nies gaspadorius surinko pini-gų į penkiasdesimtis dolerių ant szermenų ir senį prigulin-cziai palaidojo. Kad ne duo-snumas ir geras noras tautie-czių, tai nebutų buvę nė kaip atlikti su velionim paskutines kriksczioniskzas pareigas. Tai mat, skubino į Ameriką, kad sukrauti pinigų kruvą, o neužpelnė sav nė ant szeszių lentų ir žemės sieksnio. Teip ir su daugumu lietuvių atsitū-ka. Dėlto turėtumėme visi atsiminti, kad pirmutinis daig-tas — tai aprupinti savę viso-kiam priepuoliui ir nelaimei. O geriausias tam budas įstot į tamtikrą paszelpinę draugystę, kaip musiszke szv. Vincento. Neturime teipgi užmirszti apie paliktus tėvynėje savo gentai-nius, kurie tę skurdą ir vargą kenzia. J. Szulaukas.

Baltimore, Md. Pradzioje szių metų lietuviai pradėjo čia tverti uniją po vardu „In-dependent“; sutvert sutvėre-me, bet žmonės nelabai skubi-nas įsiraszyt. Visi net pagi-ria unija ir žada prisidėti, bet su vienais pažadėjimais ir liek-ti. Tokiu budu mes niekad nesulauksime gero. Mes be-riam į kiszenius turtincziams savo užprakaituotus dolerius, o sav patiems pavyđim menko skatiko. Sueikim į vienybę, stokim vyras į vyrą, o pama-tysim, kiek gero iszeis. Skai-tome ir girdime, kaip susivie-niję žmonės visur laimi ir ima virszų. Ar gi mums neiszpuo-la sekti isztirtomis pėdomis?

Unijos susirinkimai esti kas ketvergas pas V. Nemurą, 215 Sharp str. Tę galima ir įsirasztyti.

*Lost Creek, Pa.* 27 num. „Tėvynės“ pasirodė keistas p. Karvojaus rasztelis, kuriame jis manę žmonių akyse nori melagium padaryti: buk asz neteisingai apskelbęs per „Vienybę“, kad jų 76 kuopos varde Karvojus su savo keiliais draugais, ir vyriausiu pravadyriūm kun. Miluku, iszpardavinėję tikietus neva paszelpai besimokinanczios užrubėžėje jaununėnės, sunaudojo pinigūs ant kasztų seimo delegatams. Ar-gi tai nėra tautiszka apgavystė? Kaip-gi tai asz galiu buti melagium, kad p. Karvojus savo raszte pats prisipažįsta, su sėbrais teip padaręs. Tik tokį pasiteisinimą paduoda, sakydamas: ar tai kuopa neturint tiesos daryti pramogę, kad nereiktų sąnariams dėti extra kasztus? Asz jums suvis negyniau praszmatų daryti, tik parodžiau visuomenei, kokias jus darote sztukas su savo „pramogėms“.

Argi nereikalas jums buvo padėti ant tikieto — „kasztai seimo delegatams“? Bet to suvis nebuvo matyt ant tikieto, o pinigūs ant to sunaudojot: isz 22 dolerių su centais tik 5 atsiekė savo vietą.

Toliaus klausia, ant ko jis dziegorėlį leido. Mat rodosi, kiekviens žmogus, sveiką protą turėdamas, gal suprasti, kad spaudžiant tikietus, reikia paženklint, kas ant jo yra leidžiama; jeigu nieko nenori leisti, tai suvis nereikia tikiety, o jeigu surenka kokius pinigūs be tikiety, tai vadinasi aukomis. Ar tai p. Karvojus dar szito nežinojo? Toliaus p. Karvojus parodo mano neteisingumą, kad mus kuopos delegatas reikalavo prie liudininkų, idant asz jiems perskaičiuoziau jų mandatus.

Užties nemislyjau, kad p.

Karvojus teip mažo supratimo. Ar-gi delegatams reikalinga, kad mandatai butų skaiityti prie liudininkų? Mandatą delegatams raszė sekretorius pagal savo norą ir nereikia jo skaiityti nė liudininkams nė delegatams. Rasi, p. K. vadinu kuopos nutarimus mandatu? Jei teip, tai kuopos nutarimus reikia ne kokiems tē liudininkams, bet visiems sąnariams perskaityt.

Apie tolesnes p. K. blevysgas ir pludimus nerandu reikalokalbėti, nes kiekviens gali suprasti isz paties jo raszto, kad teip nebuvo ir negalėjo buti. Ir į tolesnę polemiką nenoriu su p. K. stoti, nes kuris vartoja tokias zaunas ir pravardžiamus tas tik isz piktumo įjeszko kerszto.

*M. Bridickas.*

*Scranton, Pa.* Nežinia, kaip kitur, bet pas mus su užmanymais nesiseka. Po du kart czia buvo užmanyta įsteigti lietuviszką knygyną. Pereituos metuos sudejo 8 dol., teipgi ir 19 Gegužio 1901 m. sumetė vėl kelis dol. Vienog, apie knygyną nieko dar negirdėti.

*A. Bokunas.*

### Susivienijimo L. A. reikalai.

*Waterbury, Conn.* Vietinė 11-ta kuopa Susiv. L. A. laike susirinkimą dėlei užsimokėjimo 3-czios bertaininės mokes ties. Pirm to buvo perskaityta rezoliucija, prisiūsta nuo Centr. Komiteto, kurią visi priėmė ir su noru pasiraszė, pripažindami už legalizzką komitetą tikrojo Tautiszko Susiv. L. A.: prez. — M. Tororių, vice-prez. — V. Kauną, sekr. — T. Astramską, kasier. — T. Pauksztį, apekunais kasos: J. Kazakeviczią ir K. Uniką ir užveizėtoju knygyno — V. Daukszį. Paskui visi užsimokėjo prigulinczią bertaininę mokes tį. Teip-gi prisiraszė 43 nauji sąnariai, užsimokėdami po \$1,00 (vietoje \$1,50, kada-gi organas „Tėvynė“ sziuom-

laik esti paglemžtas kn. Miluko & Co.), kurių vardai bus pagarsinti „V. L.“ Pinigų isz viso sudėta, kaip senų teip ir naujų sąnarių drauge \$73,00, kuriuos vienlaik su sziuo siuncziam centr. kasieriui Tam. Paukszeziui.

Toliaus, visi vienubalsu nupeikė begėdiszką ir neteisingą pasielgimą kunigų ant XVI seimo, o labiausiai kn. Miluko, Kaupo, Pautieniaus ir Szedydzio, kurių vienatiniu geismu buvo, per parengtą dar priesz seimą plianą, paimti „Susiv.“ turta, o labiausiai tuos \$4,000, kaip jie yra papratę elgtis su parapijų pinigais, bet ne visados teip stojas, kaip žmogus storojas, teip ir jie dar negali dziaugtis isz savo užmanymo. Norint ant p. Koons'os svetainės, atmesdami delegatus 11 kuopos, apreiszė visiems tos kuopos neegzistavojimą, bet jiems tarnaujancziuose laikraszeziuose pagarsinti to nedrįso. Mes-gi isz savo pusės sakome, jog greicziaus Milukas su savo sėbrais ne egzistuos, o 11 kuopos egzistavojimo pabaigos jie nesulauks. Todėl mūsų kuopa pagyrė delegatus tikrojo XVI seimo, Stumps'o svetainėje, už nusprendimą praszalinti isz „Susiv.“ už seimą netvarkos Susivienijime ir visus blogus darbus, kenkianczius tai mūsų tautiszka organizacijai, kun. Miluką, Kaupą, Pautienių, zokonyką Saurusaitį ir p. Joną Grinių. Abelnai kalbant, „Susiv.“ reikaluose, norime pasakyti, jog 11 kuopa stovi tvirtai: priesz XVI seimą, kada milukizmas dar turėjo tokią įtekme, jog „Susiv.“ galėjo tik silpnėti, prie 11 kuopos nė su skąskoniais negalima buvo prikaltinti jokio naujo sąnario, o dabar tam pavojui isznykus, nauji sąnariai raszosi su ypatingu noru; tiesa, kun. Saurusaitis pavogė apie tris senus sąnarius 11 kuopos, tarpe kurių ir tvircziausią savo stulpą Waterburyj, ir isz dalies szitokiu budu:

kun. Saurusaitis, kada pajuto, jog prie 11 kuopos su godumu raszosi daugelis naujų sąnarių, o ir senieji ant prisiūstos rezoliucijos, isz sakyklos visaipeikdamas simpatizuojanczius tikramjam tautiszkam Susiv., prisipažino, jog jisai iki sziol teisybę kas link Susiv. slėpė (tai-gi melavo), o dabar pasakysęs teisybę. Vienog kun. Saurusaitis, kaip visados iki seikolaik melavo, teip ir szj kartą. Sakė: jie, tie szioiki ir toki, pinigų kasoje visai neturi, o ką jus dabar sudėsite, tai jų dabartinis virszininkas Szliupas apvers ant atspaudimo bedieviszkų rasztų ir t.t. Kur czia nors truputis teisybės? Jug, Dr. Szliupas visai į mūsų Tautiszką Susiv. nepriguli, tai kaip-gi jis gali mūsų pinigūs suvartoti? Kun. Saurusaicziui turbūt jau smegenys galvoje pradeda nykti, jis mislija, kad kunigai nekartą, be sąžinės budami, paglemžė žmonių sunkiai uždirbtus pinigūs, tai ir daugiau tokių randasi, koku yra kun. Saurusaitis, tai dar ir daugiau tokių yra, nuo kurių negalima tikėtis nieko gero.

Mūsų kuopa reikalauja laikytis nutarimų seimų, ir atmeta visus projektus, prieszingus tiems nutarimams; jei jie bus naudingi Susiv., tai toki įneszimai galės buti priimti ant ateinanczio seimo. Ant kiek mes suprantame, kokiose sąlygose dabar atsiranda mūsų Tautiszkas Susiv. L. A. isz žinių, tilpusių laikraszeziuose, tą gali žinoti ir visi Susiv. sąnariai. Todėl visi, pasiremdami ant doros ir teisybės pamato, dirbkime sątaikoje, iszvingdami tikejimiszkų gincų ir szeip asabiszkumų, o tik tada mūsų darbas atnesz geistinius vaisius, o gal ir tokius, apie kuriuos sziaudien tik svajoti galima.

Užgims nauja gadyne,  
Pakils brangi Tėvynė.  
Prezi. *J. Tarcila.*  
Sokr. *J. Žemantauskas.*  
Kasier. *V. Kenausis.*

pajiegy, jis pas...  
as, pusiau apal...  
onės klausinėjo,  
gyvena, bet ne...  
i nė zodžio; tik...  
ierių, dasiprote...  
alikas ir pava...  
daktarą. Bet...  
as daugiau nė...  
ė akis ant am...  
kiszienius, atra...  
zekį ir pagal jį...  
venimą. Vello...  
is surinko pini...  
eszimts dolerių...  
senį prigulin...  
Kad ne duon...  
noras tautie...  
buvę nė kaip...  
im paskutines...  
s pareigas...  
o į Amerika...  
inigų kruvą, o...  
nė ant szeszų...  
eksnio. Teip...  
etuvijų atsiti...  
rėtumėme visi...  
mutinis daig...  
ti savę viso...  
ir nelaimėi...  
budas įstot į...  
nę draugystę...  
zv. Vincento...  
žmirszti apie...  
savo gentai...  
rdą ir vargą...  
*Szulauskas.*

Pradžioje...  
iai pradėjo...  
vardu „In...  
ert sutvėrė...  
labai skubi...  
si net pagi...  
risidėti, bet...  
nais ir liek...  
mes niekad...  
Mes be...  
rtincziams...  
dolerius...  
lim menko...  
į vienybę...  
o pama...  
is. Skai...  
p susivie...  
imi ir ima...  
neiszpuo...  
domis?

*Mahanoy Plane, Pa.* 50ta kuopa Susiv. L. A. ant susirinkimo, 21 Liepos, namuose p. M. Daukszos, nutarė:

1. Laikytis prie Susiv. L. A. senojo czarterio ir konstitucijos ir nieko nemainyti iki busiančio seimo.

2. Pripažįstame už Centralizką Vyriausybę visą komitetą: p. M. Totorių — prezidentu ir tt.

3. Visi intrigantai ir ardytojai mūsų Susiv. kad būtų suspenduoti iki busiančio seimo. Yra tokių kunigų samdininkų už stiklą alaus, kurie visai niekina mūsų organizaciją ir atkalbinėja sąnarius. (Suspenduoti tokių nė nereik, jie prie Susiv. neprigulės, bet prie kuniginio — naujo. Red.)

4. Posmertinę mokėti po kiek ispuks nuo sąnario, tik mirus sąnariui (virszuj sakyta, kad nieko nemainyti? Red.)

5. „Tėvynė“ turi būti prišuntinėjama visiems Susiv. sąnariams, nes visų yra ant „Tėvynės“ uzmokėti pinigai.

Kuopos virszininku tapo išrinktas Andrius Mikalauckas, nes buvęs Ign. Dubauckas atsiskyrė prie Rymo—katalikų.

Visi sąnariai užsimokėjo duoklę po 50 ct. ir naujai prisiraszė Urszulė Daukszienė, užsimokėdama \$1,00. Viso pinigų susidėjo \$4,50 ir nutarta nusiųst T. Paukszciui.

Visi sąnariai pasiraszė ant dokumento, prisijūsto nuo centr. prezidento.

Kitą susirinkimą nutarėm laikyti 18 d. Rugsjucio toj paczioj vietoj, 2 val. po pietų, dėl priemimo naujų sąnarių prie Susiv. L. A. Dėlto norinti prisiraszėti yra užkviečiami pributi.

Ant galo, pajutę savyje laisvę nuo kunigiszkių retėzių, visi isztariame: Lai gyvuoją tautiszkas Susivienijimas Lietuvių Amerikoje!

Kuopos vyriausybė:

A. Mikalauckas — prez.

M. Dauksza — sekret.

## Stovis kasos Susiv. L. A.

Į m o k ė j o :

Kuopos:	
1 Edwardsville, Pa.	9,50
7 Pittston, Pa.	—50
11 Waterbury, Conn.	73,00
30 Scranton, Pa.	1,00
50 Mahanoy Plane, Pa.	4,50
51 Shenandoah, Pa.	2,00
93 Hastings, Pa.	1,00
Buvo	\$197,50
Viso	\$289,00
Kasier. T. Pauksztis.	

## Susiv. L. A. Kasie- rius kaucija.

*Luzern County, ss.: Common Pleas.* Susivienijimas Lietuvninkų Amerikoje. No. 460 Oct. 1901 Treasure Bond \$5000,00

July 24, 1901

B. Jackson, Prothonotary  
Per Evans.

## Platinkime mokslą tarp savuju.

„Vienybė“ ir „Lietuvoj“ randame pagarsintą dr. Szliupo atsiliepimą: „Lietuviams ant naudos“, kur lietuviai, mylintieji mokslą, raginami kreiptis į Columbia, Mo., universitetą, nes tę iszlygos labai prieinamos ir galima su mažais kasztais baigti mokslą.

Ant to pats daktaras pažadėjo duoti kasztus vienam lietuviui arba lietuvaitei.

Užmanymas didžiai pagirtinas ir auka gausi; nes ir mokslas tarpe mus teip reikalingas, kaip oras kvėpavimui. Kuniagai turi sutvėrę savo „Motinėle“ perėjimui jėzuvitų. Dabar iszeina eilia biznieriams prisidėti su aukomis, nors vienam mokintiniui leisti į mokslus.

Tam tikslui asz aukauju po \$5,00 ant metų per ketverius metus. Nemažai yra geriaus už manę pasilaikanczių lietuviszkų biznierių, kurie vien isz lietuvių biznius daro, — toki

dar daugiau paaukaus. Toksai baiggs mokslą tautietis turėtu gražinti gautus pinigus per penkerius metus, o tie pinigai būtų kaip stipendija vėl kitam lietuviui į mokslą eiti.

V. Ambrozeviczia.

*Nuo Redakcijos.* Neabejojame, atsirasiant lietuvių tarpe daugeliui prakilnių tautiecių, kurie, kaip p. Ambrazevyčia, isz nedidelių savo turtų atsideda aukauti tam augsztam dalykui, kurio siekiu bus — palengvinti tuliems mūsų broliams kelią į apszvietimą. Neabejojant teip gi, jog tokiais keliais įgiję mokslą ir padėjimą draugijoje tautieciai pasilikis amžiniais savo tėvynės tarnais ir szpelėjais, jog jie mokės ilgainiu savo darbaus atpildyti tas dovanas tautai. Dėlto, pakeltoji dr. Szliupo idėja turi būti keliavede žvaigžde, aplink kurią privalo susitelkti visų doriszkos ir medegiszkos pajėjimas. Laukti, kad mums eitų kas kitas į pagelbą dalyke dauginimo ir drutinimo lietuviszkos inteligencijos, be kurios, kaip kunas be galvos, tauta negali isztverti, — būtų tik aklo ir nenaudėlio darbu. Zinome ir isz prityrimo ir isz apszarymų, matome isz naujai kįlanczio tarp Rusijos valdonų lenksmo, jog tikėtis kokio-nebuk pagerinimo apszvietos dalykuose paczioj Lietuvoje — būtų niszmintinga svajonė. Ne vien pagerinimo nebus, bet veikiaus sulauksime naujos priespaudos ir naujų paczių. Kliaiszskas vaikinų gimnazijas Suvalkuose, Senapilėj, Kaune, Sziauliuose, Vilniuje, Liepojuj ir Mintaujoj valdzia panaikina (jau yra caro ukazas), o ką duos jų vietoje ir ar duos ką-nezina. Ant galo, Rusijoje mokslas teip suvarzytas, kad mokslinczios, net patys universitetai, tik isztvirkina savo mokintinius. Ne be reikalo jau nuo keleto metų gabesniejie ir buklesniejie lietuvaiciai

verziasi isz po caro jungo į svetimas szalis, jieszkodami mokslo ir szviesos. Su vargu, slaptais keliais, jie dasigauna į Szveicariją, Prancuziją ar į tolymesnes Vokietijos szalis (Prusuose svetimszaliams nevalia gyventi); czia juos laukia naujas vargas dėl stokes skatiko. Toks tai padėjimas mūsų jaununėms Europoje. Ne geresnis jis, po teisybei, ir Amerikoje. Kas tarp vaikinų norėjo ar nori iszbaigti mokslus — neturi ir isz niekur negauna paszelpos. — Jei nori lankyti mokslainę, tai tur uždirbti ant gyvenimo ir ant mokslo.

Tokiu budu daugybė gabijų ir miklių protų užtausta kasdieninių vargų sukuriuose ir tauta lieka be inteligentiszkių darbininkų.

Kilo mažos pastangos tą dalyką pagerinti Europoje, kilo jos ir Amerikoje; tacziaus yra tai laszas vandens maršė. Amerikiszké draugystė „Motinėle“ įvedė į paczius savo įstatymus aristokratiszkus pamatus ir gyvoja vos keletu sąnarių.

Nebudami prieszingi nėjo kioms visuomeniszkomis įrednėms, mes tacziaus negalime prisidėti prie „Motinėles“, kurios siekiai visada guli jos įkurtojų sąžinėje. Turime atsiliepti jų paczių sentencija: „timeo Danaos et dona ferentes“ (bijausi Danajų ir atneszanczių dovanas). Motinėlei daro užmėtinėjimus, buk ji norinti priveisti daugiau jėzuvitų, negu mokslo žmonių; ir tame mes nieko nė keisto, nė negalimo nematome. Todėl lietuviszkoji visuomenė nuo jos szalinasi, o tuotarpu dirvonai klakso užleisti — ir mūsų nevidonai kelia džiaugsmą.

Reikia jieszkoti tikro kelio. Kur jisai? Garbingi tautieciai! Negelbės mums, kad ir daugelis atsirastų tokių, kurie aukautų sziam tikslui po 5, 10, 25 ir daugiau dolerių. Reikia mums ir sziam dalyke, kaip



visur, organizacijos. Reikia, kad į tą organizaciją prigulėtų visuomenė — visada gyva, visada stipri ir niekad be išteklių! Tokia tik organizacija gali paremti darbą ant tikrų pamatų. Ar reikia tvirti naują organizaciją, ar galėtų apsiimti tą užduotę viena iš gyvojančių organizacijų — turi nuspręsti visuomenės balsas.

Tokia yra mūsų misija, kurią ir pavadam visuomenės apsprendimui. Esant tokiai organizacijai, galima būtų šelpiti jaunuomenę ne vien Amerikos universitetuose, bet ir Europoje.

### Lietuvos geografija.

„Genys margas — svietas dar margsnis“ — taip suokia gudri mūsų žmonių patarlė. O kur kas margsni žmonių supratimai. Kad mes ir pratę visko tikėtis nuo rusiszkųjų „szovinistų“ (užsidegėlių), bet visgi sunku buvo daleisti, kad tuli rusiszki laikraszcziiai taip mindžiotų istoriszką teisybę, veidmainingai pasiszauskdami ant neva istoriszkų rasztų. Didelis rusiszkas Petropylės laikrasztis „Novoje Vremia“ patalpino savo 9063 numeryje nuo 12 Birželio po virszuj padėtu antgalviu straipsnį, kurį czia atkartojame, praleidę nereikalingas vietas.

„Dievas ne galybėje, bet teisybėje. Rusiszkoji galybė Sziaur-Vakariniam kraszte dėlto ir nesutremiama, kad ji remiasi ant neužginczytos istoriszkos teisybės, jog rusiszkoji kalba, tikėjimas ir valdonystė vieszpatauja tę nuo amžių. Tą teisybę paliudija milijonai (?Red.) brangintų aktų, rasztų kirilica ir gulinczių vyriausiam Vilniaus archive.

To archivo aktai iszriszta vieną be galo svarbų klausymą apie geografiszkus vardus Sziaur-Vakaruose.

Iki sziol, urėdiszkuose rasz-

tuose, tie vardai uzlaikę lenkiszką isztarimą ir lenkiszką iszreiszkimo budą. Tuo tarpu jų sulenkinimas yra netolykumos praeitės darbu, minėtinai asztuoniuołktojo ir pirmosios pusės devyniołktojo amžių.

Iki 1696 metų visi geografiszki vardai ir žmonių pravardės Lietuvoje buvo grynai rusiszki, sulyg rusiszkosios kalbos įstatymų ir ypatybių. Tokiam pavidale tie vardai ir pravardės pateko į sen-rusiszkus juridiszkus Lietuvos aktus. Negana to: žmonių paprotys Sziaur-Vakarinėje szalyj ikiszioł szventai ir tvirtai iszlaikę ir laiko nepajudinamus, pilnoj sutartyj su sen-rusiszkais juridiszkais Lietuvos aktais, visus vietų ir žmonių vardus.

Rodytųsi, kad teip reikėtų pažymėti juos ir ant placziojos tos szalies žemlapiu. Tacziaus, ikiszioł to nepadaryta, nors ir buvo kilę mėginimai isz pusės generol-gubernatoriaus Szestakovo.

Dabar, kaip pranesza „Tuotarpės Vilniszskės komisijos“ sąnarys, archivistas J. Sprogis, didis (!Red.) Lietuvos ir Rusijos zinovas, jis atradęs 1868 metų aktuose pilną, paraidžiui sueiliuotą ir atspaudintą suraszą, kurs uzveria savyje apie pusketvirtu tukstanczio vietų vardų isz vienos Vilniaus gubernijos. Panaszijų aktų, apimanczių kitas gubernijas, neatrasta. Generol-gubernatorius Szestakovas buvo paliepęs įvesti Vilniaus gubernijoje vardus pagal tą suraszą, bet tas jo paliepimas nebuvo iszpildytas.

Archivistas J. Sprogis, palyginęs tą suraszą su seniaisiais Vilniszskio archivo aktais, persitikrino, jog žmonių paprotys Lietuvoje iki szioł kuotikriausiu ir teisingiausiu budu uzlaikę vardus tame minėtinai pavidale, kaip uzraszta sen-rusiszkuose istoriszkuose Lietuvos aktuose.

Rodos, nėra ką dvejoti, nę gaiszuoti reikale nuklęstimo lenkiszko drabužio nuo rusiszkosios (ana! Red.) Lietuvos geografijos. Reikia netrukus suruoszti visų geografiszkų Lietuvoje vardų suraszą pagal žmonių isztarimą, ir, sulyginus su senųjų archyvinų aktų geografija, įvesti į urėdiszkus rasztus, nupieszus tamtikrą plattųj kraszto žemlapį.

Tam dalykui gali buti sunaudoti suraszai svarbiausiųjų dokumentų apie vietų vardus, — milziniszkas p. Sprogio veikalas (apie deszimts tukstanczių lapelių), ikiszioł dar neiszleistas spaudoje”.

Tiek raszo „Novoje Vremia”. Jeigu minėti straipsnyje aktai ir suraszai teisingi, tai jie be abejonės paduotų ne rusiszkus, bet lietuwiszkus vietų uzvadinimus. Bet jei vardai teip sukraipyti, kaip ir lenkiszka, o rasi ir biauriaus, pasiliekti tik dyvtytis to straipsnio begėdystei ir rupintis, kad tarp mūsų paczių užsiliktų tikri vietų vardai. Nepripažinimas isz pusės „Novoje Vremia” ir J. Sprogio, kad lietuviai turėjo savo žodžius pavadinimui yvairių vietų, yra aizszkiu pamyনিmu teisybės.

### Szaknis pikto.

Isz Levo Tolstojaus suraszė  
Dr. J. T. Zelviene.

(Tęsa.)

V.

Jeigu darbininkas geistų apdirbti savo naudai, žemę kuri reikalinga jo iszmitimui, arba užsispirtų ne mokėti staczius ir nuoszalines mokestis, arba norėtų atimti nuo pasisavintojų jo paties uzdirbtus javus, arba užsimanytų valdyti triuso įrankius, be kurių jis negali dirbti, — bematant ateina kareiviai ir po prievarta jam tą viską uzdraudzia.

Po tiesiai, mokestys, valdymas žemės ir kapitalistų galybė — neyra pamatine priezas-

tim skurdaus darbininkiszko luomos padėjimo. Vyriausia priezastis, dėl kurios milijonai darbininkų gyvena ir dirba po mažumos prisakymu, styro ne tame, kad mažuma turi užgriebus žemę ir triuso įrankius, o teipgi mokeszczius renka, bet dėlto, kad jie turi galybę teip daryti; dėlto kad kariumenė, kuri yra mažumos valdžioje, visada stovi ant to, kad užmuszti tuos, kurie neklauso arba pasiprieszina mažumos valiai.

Panorėjus ukiezcziui pasinaudoti isz žemės, pripažjstamos už dykuno savastj, arba atsisakius mokeszczius mokėti, arba geidžiant straikieriams nedaleisti kitus žmones užimtų vietas, — bematant atpleszka toki pat prascziokai, mokėtojai visokių duoklių, nuo kurių teipgi žemė atimta, ir kurie skiriasi nuo kitų vien tuo, jog jie aprėdyti mandieromis ir apginkluoti szaudyklėmis; jie priverczia savo nemandieruotus atiduoti žemę, mokėti mokeszczius ir liauti straikavus.

Pirmu kartu pamaczius, iszrodo tai labai keistu ir vos įtikėtinu.

Darbininkai geidžia abelnos laisvės, o vienog jie patys priverczia vieni antrus pasiduoti ir likti vergais!

Dėlkogi jie teip daro?

Jie teip daro dėlto, kad visi darbininkai, kurie patenka į kareivius, estį kvailinami, mobijami ir nužeminami; teip isztvirkinti, jie akłai atsiduoda savo virszininkams ir pildo vis, kas bus jiems prisakyta.

Valdžia daro sziteip. Sukakus metams pilniausios pajegos, apsukrumo ir mitruzo, kada dar dvasiszkos pajegos didžiausioje netvarkoj ir neturi atsvaros, — kaimo arba mies-to vaikiną, turintį vos 20 metų amžiaus, paįma į kareivius, pirma perziuri jį, kaip gyvulį perkant, ir, jeigu jis ant kuno tvirtas, gerai suaugęs, nusiunchezia į kokį pulką ir priverczia

prisiegti, kad klausys savo per detinių valios kaip koksai vergas. Paskui jį atskiria nuo viso to, prie ko jis pripratęs ir kuo jis buvo: nugirdo degtinę, aprėdo gražia mandiera, uždaro kazarmėse su kitais tokiomis pat vaikinais; kazarmėse jie suvis dyki gyvena — taigi jokio naudingo nė protingo darbo nepildo; iszmokina juos keisčiausių kariumenės tiesų, įkala į galvą daigtų vardus, lavina vartoti žudymo įrankius — kardus, durtuvus, sžadukles ir armotas; ir kas svarbiausia už viską, — iszmokina netik pilniausio, bet automatiško paklusnumo savo per detiniams. Tas dedasi szalyse, kur reikia tarnauti kariumenėje priverstinai; kur teip nėra, tai valdžia sukveczia niekam netikusius valkatus, kurie negali ir nenori užsidirbti sav duoną teisingu budu, ir abelai isztvirkusius doriszkai, bet tvirtus ant kuno žmones, kuriuos nugirdo, paperka, pri-raszo, uždaro kazarmėse ir iszmokina to paties paklusnumo.

Valdžios siekiu yra nužeminti tuos žmones iki tokio stovio, kaip varlės, kurios nejutoms truktelia kojute, dalypstint ją. Geras kareivis yra tokis, kuris automatiškai, lyg nejausdamas, atsako tam tikriems per detinio szuksmams tam tikrais judėjimais, lygiai kaip varlė, trukteldama kojute. Žmones paverczia į negyvą masziną, priversdami juos, vienodai apsirėdžius margais su pablisgais drabužiais, vaikszioti, suktis, szokti ir viską veikti kartu, ant paliepimo, prie trimietų ar bubno balsų, per isztisas sąvaites, mėnesius ir metus laiko. Už nepaklausymą juos baudžia nežmoniszkai, kartais net myrium. O tuo pat tarpu girtuoklystė, iszdykavimas, bjaurios kalbos ir žmogžudystė, vietoje uzdraudimo, esti pagiriami; kada mato kareivius papildant tuos bjaurius darbus, tai skaito juos

už vyriszkumo ženklus, o ne viena moteriszkoji szirdis apvainikuoja tą „vyriszkumą“ meilės dovanomis. Kareivius iszmokina gerti, giedoti ne-szyvankias dainas ir pratina į žmogžudystę (žmogžudystė yra skaitoma už teip gerą ir pagirtiną darbą, kad kartais apicierams reikia užmzusiti dėl niekniekio savo draugus — teip vadinamose duelėse arba dvikovoje). Tokiu budu pagirtinas, geras vaikas, po metų tokio mokslo, pasidaro tokiu, kokio valdžia sav geidžia, tai yra beprotis, bejauslis, baises ir galingas įrankis pajiegos rankose, „aklas savo virszininkų vergas.

Kiek vieną kartą, praeidamas pro ciesoriszkus palocius Maskvoje žiemos laike, matydams jauną vyruką ant sargos sunkiuose kailiniuose stovint prie budelės arba žingsniuojant didžiuose kalioszuose taku, ant peties nesant sžaduklę su nugalštu durtuvu, — pažiūrau jam į akis, ir visuomet jis nususuka nuo mano žvilgio, ir kaskartas užaina man mislis: tik metai arba dveji tam atgalios tasai vyras buvo linksmas ukininkaitis, iszmislus, geras, kuris butų maloniai su manim prigimtoje kalboje gražiai pasikalbėjęs, pasakęs butų man su kaimiečio pasigerėjimu visą savo gyvenimą; o dabar jis žiuri į manę pilnas atszalimo ir nuliudimo ir ant visų klausymų vien atsako: „teip, pones“, arba „nežinau“. Jeigu priverstinai geisčiau įeiti per jo sergstimas duris, kaip visuomet geidžiu padaryti — arba, kad cziuptelcziau jo sžaduklę savo ranka, jis ant tų pėdų įsmeigtų savo durtuvą į mano kuną, vėl isztrauktų isz žaisdos ir apszluostęs jį nuo kraujo, vėl vaiksziotų taku kalioszuose, kol atvalnytų jį per detinis, pasznabzdėjęs į ausį slap-ta — žodį ir sargos žodį. Ir jis ne vienas. Vien Maskvoje yra tukstancziai tokių vai-

kinų, perkeistų į maszinas, apginkluotų sžaduklėmis. Yra jų milijonai Rusijoje ir ant viso svieta. Valdžia paėmė tuos neapszviestus, bet drutus, mitrius vaikus, papirko ir isztvirkino juos ir per juos valdo draugiją. Tai yra baisybė.

Tai baisybė, kad blogi dykunai gali, su pagelba tų apviltų žmonelių, buti savininkais tų palocių ir tų neteisinaigai įgautų lobių — tai yra, visos žmonijos triuso.

Tacziaus už vis baisiausia yra tas, jog jie, idant pasiekti savo mierius, turėjo padaryti nuožmiais tuos geros valios nekaltus vaikus, ir kad jiems isz dalies tai yra nusidavę.

Jeigu turtingieji gintų patys savo savastį, — nebutų teip bjauru; bet yra baisinga, kad idant galetų vogti ir apginti savo grobežių, jie vartoja tuos paczius žmones, nuo kurių vagia ir teip darant, prapuldo dvasiszką savo aukų dorą.

Tokiu tai budu darbininkai — kareiviai vartoja pajiegą priesz savo brolius darbininkus, dėlto kad yra budas perkeitimo žmonių į neprotaujanczius žudymo įrankius. O valdžios, paėmusios arba pasamdžiusios juos kaipo kareivius, priverczia teip daryti. —

(Bus dar)

### Kam ir koksai reikalingas Vilniuje universitetas?

Rimcziausiam szįdien tarpe Petropilės laikraszczių, kasdieniniam universiteto laikrasztyje „St. Peterburgskija Viedomosti“, isz 11 dienos Birželio szių metų, N. 144, atrandame po virszuje padėtu užgalviu straipsnį, paraszytą tulo „Vilnieczio“. Kadangi tas rasztas palyti didžiai svarbų musų tėvynei klausymą apie įsteiginaugszstosios mokyklos tamtyczia Lietuvai, tai atsidedime

atkartoti tai, kas tame straipsnyj pasakyta, aplenkę ne teip svarbias vietas.

Autorius sako, kad ne nuo seniai yra pakilę užmynamai ir kalbos apie reikalingumą įtaisymo, arba teisingiaus sakan-t, suvertimo Vilniuje universiteto; isz czia kyla klausymas: apie kokį universitetą dabar kalbama, kokiam pavysdyj gali įvykti tas užmynamas ir kam ansai reikalingas? Mokslas ir kas su mokslu susrizta — Vilniuje užsnudę ir jei czia dar valia apie ką kalbėti, tai tik apie Muravjovo ir Kaufmano (biauriaisų general-gubernatorių) gadynes: . .

Sziądien apie tos szalies (Lietuvos) istoriją duoda savo nusprendimus ne koki rimtesni istorikai, bet supelyję atleistinai urėdininkai, kurie isz viso moka iszleisti tik dvarų suraszus ir buvusių sudų aktus. Apie tikrus, palytinczius Lietuvą ir Baltarusiją, istoriszkus pažvelgimus nėra nė kalbos, o visą klausymą apie Lietuvos metraszczius, kurie isz tikrųjų dar nė nesujieszkoti, ir apie lietuviszkąją metri-ką rupinasi tik aure — triuk-szmu apimtose sostapilėse — Petropylėje ir Maskvoje. O czia, kur tikroji tam vieta, pacziam Vilniuje, negalima įjeszkoti iszriszimo apie tikrąjį isz-reiszkimą moksliszkos teisybės: czia gali buti kalba tik apie lupimą žmonių, bet, padėkim, klausymas apie kalbos mokslą ar czia ras pripažinimą? Žinoma, ne! Visuose Rusijos universitetuose mokina jog yra ant svieta baltarusių kalba, o nevat kelios jų tar-mės, bet sumaskolėjęs latvys Jonas Sprogis ir tulas surusėjęs vokiectis Engelhardt laiko tai už pramanytą daigtą! O tuotarpu kiek isz tikrųjų yra visokių, ypacz baltarusiszkių tarmiu Lietuvos ir kiek pati Lietuva prisidedo prie geogra-pliszkos paskirstymo rusiszkių tarmių!

Mes esame giliai persitikrinę, jog nė viena tauta nesu-  
mainė ir negali apmąnyti sa-  
vo raidžių ir priimti svetima-  
sias. Pirm trijųdesimčių ir  
penkių metų Mokslo Akade-  
mija Petropolyje leido moks-  
liszku lotyniszka — lietuvisz-  
kas rasztu Duonelaiczio, M.  
Daukszos ir brolių Juszkevy-  
cziių veikalus. O Vilniaus val-  
dymierai mums ir sziądien dar  
sako, kad jie, esą, negalį iz-  
liuosuoti bažnyczios nuo len-  
kystės, kad ir pritardami lie-  
tuvių norui — turėti pamoks-  
lus ir dadėtines maldas lietu-  
viszkoje kalboje... Tenai,  
Petropolyje, sutinka su isto-  
riszka teisybe kas link lietu-  
viszkos literaturos ir vartojimo  
lotyniszkių raidžių, bet, mat,  
nuo pat liuteronių pradžios  
(1545 m.) tokis „moksas“ ir  
tokia „etnografija“ neprivalą  
turėti vietos....

Tokiu budu, kam reikalin-  
gas Vilniuje universitetas?  
Zydams? Jų ir teip tik maža  
dalis turi tiesą įstot į univer-  
sitetus, o czia duos jiems be-  
reikalingą pagundą. To ne-  
reikia. Nereikia nė lietuvių  
— inteligentų: tai žmonės blo-  
gai auginti, užsispyrėliai, o kas  
svarbiausia, žmonės, kurie svajo-  
ja apie kas-zin—kokią lietu-  
viszką abėcėlą ir literatūrą....

Tulas E. Zelandt — Dubel-  
tas, kurs 1901 m. atspaudino  
Vilniuje „Laiszkas iz Lietu-  
vos“, visai neyra patėmyjes  
tautiszko skirtumo Lietuvos  
liaudyje (įgyvenime). Jis ma-  
to czionyksztėje liaudyje (žmo-  
nėse) tik kokį nebutą žverį.  
Jis sako: „saldžiaus pavalgyt,  
daugiaus pamiegot, prisimaukt  
tik kvailiai degtinės ir kuoma-  
žiausiai dirbti — sztai apie ką  
svajoja ir prie ko puolasi Lie-  
tuvos žmonės. Szios szalies  
žmonėms visai nepažįstamas  
*teisybės geismas*, kurs kremta  
rusų žmogų; teipgi jie nesu-  
pranta, kas tai yra gyvenimas  
pagal sąžinę“.

Gana tokių dergimų, gana

tų szlykszczių žodžių! Lietu-  
vis laukia ir nesulaukia teisy-  
bės per isztisus trisdesimts  
penkerius metus: jam mokslas  
uždrausta; vokiecziai sutvarki-  
no lietuviszką gramatiką ir  
statraszą Prusų lietuviams, ku-  
rių yra iz viso 121,265 ypa-  
tos, — o dviem milijonom lie-  
tuvių Rusijoje lietuviszkas  
klausymas negali buti izsrizs-  
tas dėl staczių vietinių izlygy.

Vilniaus-gi universitetas,  
kaip jis turėtų buti, privalo  
remtis ant liaudies gerovės ir  
proto reikalavimų, kaip Lie-  
tuvoj, teip ir Baltarusijoje.  
Nėjoki lenkų pasikėsinimai  
Lietuvoje sziądien negali rasti  
vietos. Toks laikas jau perė-  
jo. Didysis kunigaikstis Ja-  
gėla, pirm penkių szimtų me-  
tų, įsteigė lenkams „Jagelio-  
niszkių“ universitetą Krokavo-  
je: dabar pats laikas apdova-  
noti Lietuvą universitetu už  
nuopelnus senųjų jos kuni-  
gaikszczių, surinktojų ir glo-  
bejų Vakarinių rusiszkių szali-  
kių. Bet kokį universitetą rei-  
kia Lietuvai duoti: zydiszka —  
rusiszka ar lietuviszka —  
rusiszka?

Jau 1862 m. buvo kilęs  
klausymas apie įtaisymą Vil-  
niuje universiteto. Sulenk-  
jusi diduomenė stengėsi pada-  
ryt iz jo lenkiszka žydinį, bet  
atitiko pasiprieszinimą iz ge-  
nerol-gubernatoriaus pusės.  
Tokiu budu ansai užmanymas  
neįvyko.

Sziądien geradėjingos pasek-  
mės iz atliuosavimo valsezio-  
nių jau apsirėiskė lietuvių su-  
sipratime ir įgyjime tikros pa-  
guodonės savo kalbai ir savo  
literatūrai. Ko negalėjo žino-  
ti 1862 m. rusiszki Vilniaus  
valdymierai, kada Mokslių  
Akademija nebuvo dar spėjus  
izleisti Duonelaiczio knyga, —  
to gėda nežinoti „laiszkų iz  
Lietuvos“ autoriui 1901 m.  
Poneliai iz szlėktos, lenkai-  
valsezionys ir rusai, kuriuos  
primena Zelandt-Dubeltas savo  
raszte, negali gyvoti ant lietu-

viszkos dirvos be lietuviszko  
liežuvio; antraip, jie butų pri-  
versti izbraukt iz savo praie-  
tės augsztai garbingas dėjas ir  
senoviszkus atminimus apie tą  
„sanskritiszką“ tarmę.

Be Duonelaiczio, Daukszos,  
Szirvydo, — pradžioje devy-  
nioliktojo amžio užgimė nauja  
lietuviszka literatūra, keliama  
tokių vyrų, kaip Poszka, Strās-  
delis, Stanevyczia, Valanczius,  
Daukantas, Baranauskas ir  
daugelis, daugelis „aiczių“.  
Vilniaus universitete dvide-  
szimto amžio turi apsirėiszi  
gyvastis savistovaus, įsikereju-  
sio liaudies gaivalo, tikrojo  
gyventojos buvusios didėsės  
kunigaiksztystės Lietuvos, o  
ne atsibastėlio „koroniarzo“  
iz Lenkijos.

Lietuviszkoji kalba turi bu-  
ti mokinama, ne vien, kaip  
mokslo szaka, bet teipgi kaip  
neaplenktinai reikalingas  
praktiszkam, kasdieniniam gy-  
venime daigtas. Aptiekoriai,  
daktarai, sudžios, topografai,  
inžinieriai, sudo tardytojai  
(sliedovateliai) ir visi valdžios  
urėdininkai turės atlikti savo  
pareigas ir reikalus be vertikų  
ir tarpininkų, dabar perdėm  
kviecziamų reikale iz dvasisz-  
kijos ir szejp žmonių mokinto-  
jų tarpo. Ypatingą atydą reikia  
teippat nugrėžti ant svetimųjų  
kalbų: prancuziszkos, anglisz-  
kos ir vokiszkos, įtaisius tam-  
tikrą naujųjų kalbų institutą;  
o zemdirbystės, ir visoplatų  
agronomijos progresas turėtų  
įsikunyti ypatingame agrono-  
mizkam skyriuje, kaip, pa-  
vydsziui, pas vokieczius Leip-  
zige.

Visi užmanymai apie uni-  
versitetą Vilniuje turi stovėti  
ant tokio pamato: kiaurai at-  
sidėti ant įkėrejusios to krasz-  
to liaudies. Turi, kaip sap-  
nas, iznykti persekiojimas  
mokintojų ir kilnojimas jų iz  
vietos į kitą tik dėlto, kad jie,  
užsidegę vietine istorija ir et-  
nografija, puolasi jas tyrinėti.

Lietuviszkas universitetas,

kad ir su rusiszka mokimo  
kalba, izvalytų eiles tokių  
urėdininkų, kurie tik „namie  
mokinėsi“ (butent, niekur ne-  
simokinę, kaip tai yra tankiau-  
siai Lietuvoje). —

Teip tai rusiszkas laikras-  
tis, kurio redaktorium yra ca-  
ro draugas — kunigaikstis  
Uchtomskis, pasakoja apie  
musų vargus ir reikalus. Mes  
nesitikime, kad tie užmanymai  
įsikunytų prie dabarnyszczio  
padėjimo; o kad ir įvyktų, tai  
toks universitetas toli neužga-  
nėdintų lietuvių reikalavimus.  
Rusinimo ir žudymo musų tau-  
tos budai esti visoki: viens  
lenda su knutu, kits su kirili-  
ca, treczias su apszvietos įran-  
kais. Paskutinį budą mes  
prapaižstame, nes jis yra žmo-  
nizku. Ar „St. Peterburgs-  
kija Viedomosti“ veidmainiau-  
ja, ar iz tikros intencijos teip  
raszo — mums vis lygu. Bet  
dabarnyszcziaz lietuvių pa-  
dėjime geriausiai musų mo-  
kintojais yra toki „diejateliai“,  
kaip žančarų rotmistras Von-  
siackis, nes tai yra erszkėtis,  
kurs neduoda mums užmigti,  
primindams, ko mes galime  
tikėtis nuo dabarnyszczios  
despotijos, ar ji mus glostys  
sziokiu ar tokiu budu. —

### Atsakymai.

Susiv. L. A. *sqvariai Phila., Pa.*  
Kad kunigai su keiksmiais ir pikta-  
zodziavimais kovoja, tai nereik  
nė dyvytis, nes kiteip jie ir nemoka na-  
bagai. Keiksmas tai didžiausias jų  
ginklas. Kad Kaulakis keikė 28 d.  
Liepos, tai nieko naujo, jūg tai pa-  
prastas pamoksas. Tas pats ir kitur  
atsikartoja ir atsikartos tolei, kol  
klausytojai nepareikalaua pasakyti  
prigulintį pamokslą vietoje keiksmų.  
Susiv. L. A. tie jų keiksmi neuž-  
kenks. Mes ir nesuprantame dėlko  
jie nededa „Organas Rymo-Katalikų  
Amerikoje“ į „Tėvynę“? Meilės  
Dievo ir artymo pas musų kunigėlius  
nė su mikroskopu neįžiūrėsi, bet vi-  
skalafai eina savo keliu ir kunigėliai  
iztikrųjų įžiūrėjo jau, kad apsiriko  
su „bit po semu“. Susiv. L. A. nu-  
sikratęs retėzius kunigijos pastos to-  
kiu, kaip rodo jo mieris. Rasztas ne-  
tūlps.

## Atsiszaukimas!

Man važinėjant po Vakarų ir po Naują Angliją teko sueiti daugelį Lietuvių, protaujančių, kurie nori įgyti didesnį įžvelgimą į klausymus filozofijos ir mokslų (dusią, Dievą, gamtos įstatymus, evoliuciją, ir tt.). Kadangi tie klausimai aiškiai yra išguldyti L. Buchnerio veikale „Pajiega ir Medega“ (Kraft und Stoff), ir kadangi šiandien toks veikalas reikalingas visiems laisvamaniams idant turėtų atramą prieš kunigijos melus apie religiją, aš pasiszekėjęs su keliais tautieciais, rįžausi apgarsinti prenumeratą ant virsz minėtos knygos. Prenumerata lietuviszkos knygos, kas dabar nori prigelbėti aną atspaudinti, kasztuos \$1,50; po atspaudinimo kasztuos \$2,00. Todėl tuos, kurie nori tą knygą turėti lietuviszkoje kalboje, kvieciuz pri-siusti prenumeratą, ir kaip taps atspaudinta, užsimokėjusieje gaus atlyginimą knygoms tiek egzempliorių, už kiek bus isz anksto užmokėję ir jų vardai ir pravardės taps ant galo knygos pagarsinti. Kasztai spaudos yra dideli, todėl praszau Tautieciuz umai su prenumerata isz-leidime knygos man pagelbingais buti. J. Szliupas, M. D.

421 Penn Ave., Scranton, Pa.

A worthy successor.  
„Something New Under The Sun.“

All Doctors have tried to cure CATARRH by the use of powders, acid gases, inhalers and drugs in past form. Their powders dry up the mucous membranes causing them to crack open and bleed. The powerful acids used in the inhalers have entirely eaten away the same membranes that their makers have aimed to cure, while pastes and ointments cannot reach the disease. An old and experienced practitioner who has for many years made a close study and specialty of the treatment of CATARRH, has at last perfected a Treatment which when faithfully used, not only relieves at once, but permanently cures CATARRH, by removing the cause, stopping the discharges, and curing all inflammation. It is the only remedy known to science that actually reaches the afflicted parts. This wonderful remedy is known as „SNUFFLES the GUARANTEED CATARRH CURE“ and is sold at the extremely low price of one dollar, each package containing internal and external medicine sufficient for a full month's treatment and everything necessary to its perfect use.

„SNUFFLES“ is the only perfect CATARRH CURE ever made and is now recognized as the only safe and positive cure for that annoying and disgusting disease. It cures all inflammation quickly and permanently and is also wonderfully quick to relieve HAY FEVER or COLD in the HEAD.

CATARRH when neglected often leads to CONSUMPTION—„SNUFFLES“ will save you if you use it at once. It is no ordinary remedy, but a complete treatment which is positively guaranteed to cure CATARRH in any form or stage if used according to the directions which accompany each package. Don't delay but send for it at once, and write full particulars as to your condition, and you will receive special advice from the discoverer of this wonderful remedy regarding your case without cost to you beyond the regular price of „SNUFFLES“ the „GUARANTEED CATARRH CURE.“

Sent prepaid to any address in the United States or Canada on receipt of one dollar. Address Dept B 204 EDWIN B. GILES & COMPANY, 2330 and 2332 Market Street, Philadelphia.

## ŽEMIU DULKĖS.

APYSAKA,  
lenkiškai parašyta M. Radzevyčiūtės.

(Tąsa.)

jomis ant visada. Negaudės ir neuš daugiaus jam tos vilnys kaip per tiek ilgų metų. Apleis jis mėlynus vandenų vieškelius ir tolymas platumas. Nekovos daugiaus dėl pelno, tik žarstys gyvus pinigus... Vienog, jam pasirodė, jog Baltija permainė savo bylą šį vakarą, jogei nesveikina jo, kaip visuomet, garsiai ir smarkiai:

— *Gruess Gott, Kamerad!* (Laimink, Dieve, sėbre!)  
Dabar Baltija šnabžda liudnai ir pratisai:

— *Su Diev, jaunasis! su Diev!*

Susikupijo dvaseje. Tai ne Baltija prabilo — ir ne šią valandą. Mažam omenies kamputyj užstrigo tie žodžiai — paskutiniai, kuriais išlydėjo jį savųjų burelis ant grįžkelio Nemuno linkui, pirm dvylikos metų. O per visus tuos metus nė kartą nebuvo girdėjęs tėvų kalbos. Šnekėdavo ir mintis gaivindavo vokiškai, vokiškai dainuodavo ir keikdavo, vokiškai kalbėdavo poterius ir vokiškai išpažindavo prieš kunigą savo nusidėjimus! Dabar pastyręs, sulinkęs, su užgesusiu cigaru, stebeilijos į vieną tolyje tašką. Jį visą tartum apėmė sva-tus snudulys. Jis jautė, protavo ir galop tose mintyse kapitonas Lorens dingo, o atgijo iš-blyškęs, basas neužaugonis, ant parklupusios širmukės varinėjantis ilgu botagu sodžiaus kaimenę. Buvo tada alkanas ir nuvargęs. Matė anapus upelio žiburį Kareivių darže po sena liepa. Tę, prie to žiburio, laukta jo vakarieniaut, o su poteriais lukuriavo jo močiutė. Ir jis temstant skubino į savųjų tarpą.

— Į savųjų tarpą! — prašnabždėjo, tartum aidas, kajutoje (kambarys ant laivo).

Kapitono galva nusviro ant delnų ir jį visą apnyko gilus nuliudimas.

Pas savuosius! Nors ant valandos, ant trumpo akies minksnio! Pas tėvus! Tiek metų praslinko, jog buvo užmiršęs. Pas savuosius!

Atsitiesė. Ką verti visi rytdieniai Štettino padyvai, ką verta ryt-dienos iškilmė! Tę toli bus tikri padyvai, tę gali ir papuikavoti! Tę, kur visi matė jį aklą ir apskurusį, tėvo bruslote ant nugaros, kaip basakojį piemenuką, — tę tegul pamato jį dabar, kaip sustembusį vyrą ir praturtų žmogų, plonuos drabužiuose, su auksiniu laikrodžiu, su marčios žiedu ir tai tokios marčios, su kuria nė viena mergina visam Štetine negali susilyginti turtingumu.

Jo širdis ėmė smarkiai plakti.

Vaziuosęs! Matė jį vargšu — tępamato turtinčium, lydėjo bėdoje — tępasveikina grįžtantį pagarbėje! Nuvešęs jiems gražias dovanas, išprašęs tėvų palaiminimą, išimsęs iš papirijos knygų savo raštus, ką reikalingi sūtuoktuvėms su Gryta. Nešios jį ant rankų, vienmečiai užvydės, o visas kaimas kalbės apie jį tarp savęs ilgus metus. Per jo veidą slankiojo augštybės puikė ir šviesus vidurinio užsigandinimo atspinduliai. O troškimas ir atminimai, syki atgiję ir pakirdę, virto į aitra, reikalą, prievartą. Kunkuliavo jo galvoje, akys žerėjo liepsna. O jo gimtinė Baltija daužės į kajutos sieną ir, tartum stiprindama jo troškulį, šnabždejo:

— *Su Diev, jaunikaiti! su Diev!*

## II.

## Po tėvų pastoge.

Mėlynu, keistai vingurinojančiu kaspiniu sravena Kiršniava, smulki ir sekli upelytė, verždama per kalvas ir klonius, pro apsamanojusius kaimus, į Dubisą. Anur, užpakalyj Panendrių dvaro, ji vinguriuoja plačiu lanku, skirdama dvaro laukus nuo viensėdzių ir Kareiviškės laukų. Sodžius išdraikytas ruimingai ir be tvarkos. Skersai ir įstrižai tęsiasi praminti takeliai nuo ukės ik ukės; ukių tarpais styro užtvarai ir žardžiai, žydi lapuoti ir kvietkuoti daržai. Sulyg upės raitosi vieškelis, kurio pašaliais stugso stulpeliai su ukininkų pravarde; vieškeli kraštai apaugę apskritai nukarpytais gluosniais, o kas keli šimtai žingsnių sergsti tą kelią koplyčaitės, pilnos šventųjų senoviskų paveikslų. Nuo bazuželių tęsiasi numinti takai iki vieškeliui; kiti takeliai, tartum žaltys, įsislinkę į kaimo laukus, o dar vieni eina link dvaro per lieptus ir stambius akmenynus. Tai nelyginai skrusdžių takeliai, ką pramynė darbo žmonės.

Už sodžiaus, po kairei nuo vieškeli, susibėga daugybė takų, iš kurių čia pasidaro ne siaura juostelė tarp želmėnų, bet platus kelias. Tas kelias veda į bažnyčaitę, sugrįstą iš laukinių akmenų, kuri stovi tartum ant sargos visam kaimui. Sodžius išrodo nenuskuręs ir gražiai apgyventas.

Nuo vieškeli smagu pasidairyt po tas ukes ir daržus, po sravinčią upę ir raudoną bažnyčios stogą; žvilgis stebeilijasi į tuos keistus žemaitiškus kryžius, labiaus panašius į monstrancijas, negu į kryžius, o ant galo atsiremia su akyvumu ant seno pilekalnio, kurs rasi yra kunigaikščio Gedimino palikimu, nors dabar jis perdėm apžėlęs erškėtrožėms ir serbenta.

Grinčiose gyvena augaloti ir patogus žmonės. Žiurint, linksmi ir net padykę, jie slepia

savo dvasiose neišsėmą tvirtybę, didžias paslaptis, nesuterstą senovės budą. Linke į laukų darbus ir amatus, vikrus ir darbštus. Augina linus ir bites, leidžias į svieta žeme ir vandeniu su dirbtiniais ir pardaviniais, audžia yvairius milus.

Sodžiuje buvo dešimts Kareivių šeimynų, kurios giminiavosi tarp savęs ir gyveno susiedijoj per ezią. Priviso jų didelis skaitlius, per ką jie ir pavargo. Kareivių jaunimas buvo tyčia gražus ir sustembėjęs, retas iš jų netiko į kariumenę, o po dvarus jie buvo pajieškomi berpai ir mergos; kad ir daug jų išeidavo į svieta, tačiau visos jų grinčios gužete gužėjo nuo vaikų; gėrybės, vienog, neaugo ir užuoganos vis ėjo siauryn.

Račius Jonas Kareivis, pramintas dėl atskyrio nuo kitų bendravardžių Dičkiu, pirmavo gėntainių tarpe didele šeimyna, sunkesniu vargu, darbštumu ir dievobaimingumu. O buvo jam už ką ir dėl ko melstis. Prašė sav pajiegos į darbą, meldėsi už ketvertą savo vaikų ir senutę pačią, radusių amžiną atsilsį ant kapinių anapus bažnyčios, prašė už tris ištekejusias dukteris, už du apsivedusius sunu, kuriuodu gyvenno ant ukės iš draugės, dusavo prie Dievo už Pranuką, kurį paėmė kariaunon ir nubugdė toli, toli į šiaurinį Vologodsko kraštą; meldėsi ir už visų jauniausiųjų Martynuką, kurs ganė dvaro bandą anašal Kišniavos. Meldėsi jis dar už vieną savo kudikį, kurio ir atmintis jau buvo išnykus tarp gėntainių: seniai, seniai ištraukė jis į svieta ir dingo be mažiausios žinios. Tarpais račius prašydavo, kad Dievas duotų jam daug, daug pinigų. Tais upais jis svajodavo, kaip apdalintų sunus ir apgyvendintų juos, pripirktų daugiaus lauko, priauginatų daug karvių ir arklių, atiduotų Martynuką mokslan — gal į kunigus išeitų, — o Pranukui nusiųstų pramogės ant baltos duonos ir gerų čebatų. Per visą laiką Dičkių namuos ir apynamej buvo girdėt jo tešlyčios takšėjimas nuo išaušus ik pat nakčiai, o jo strėnós nuo darbo ir senatvės linko kas-kart labiaus, o iš suspaustos krutinės vis tankiaus išsiverždavo stenėjimas arba tylus atdusis. . . .

\* \* \*  
Buvo viduvasaris — pati pjūtė. Po pusiau ištręšusia šimtamete liepa, pridengusia savo šakomis Dičkių namus, senasis Jonas tašė ratams sausą aržuolo rąstelį. Vyrai, moteriškosios ir paaugėliai buvo išėję prie šieno. Pievose skambėjo dainos ir linksmi šukavimai — už tat kaimė viešėjo gili tyła. Tik iš tolo, nuo vieno labiaus už kitus apskurdusio bakužio, girdėti buvo vienaip tarškančios staklės, o šalia, vyšnyne, kas-žin-kas iš tyko švilpavo. Senis Jonas gerai žinojo, kad staklės tarška po darbš-

čiomis našlaitės Roziukės rankomis, kad švilpauja luošas kareivis — jo giminaitis, — besiruošdams avilyne. Ir senis, klausydams tolymos dainelės, atsiminė jaunas savo dienas, kada pirmaudavo ir dainavime ir visuos pasilinksmimuos. Dabar jis turi trunėti sodžiuje su lučšiais ir prižiūrėti paliktus namie tris jauniausius ainukus. Viens iš jų miegojo lopšy, pakabintam ant žemutinės liepos šakos, kiti du sėdojo ant slenksčio, besikoneveikdami su raiņu katinu. Saulė slinko į vakarus. Netrukus lypsters pilekalnio viršunę ir apsiklėsčius purpine skraiste, numazys ant žemės karštį. Netrukus ir sodžius pradės kribždėti žmonėmis ir nusidirbusios rankos gaus atsilsį.

Toli, vieškeliu, suskambo varpelis. Račius, nekeldams akių, atsiduso. Nuo miestelio Eiriogalos važiuvo pačtas — vežė visokius laikraščius, laiškais ir raštus į valsčiaus kanceliariją. Laikraščiai jam visai nerupėjo, o laiškų jis negaudavo, negut retai kada iš kariaunos, graudų ir trumputį nuo Pranuko, kurs tų krašte svieto, sapnuoja apie Krišniavą ir gimtinę grinčiotę. Bet urėdiškų raštų sodietis prisidindėjo, nes tarp jų budavo paraginimas į sudą, mokesčių išrašai, visoki paliepipimai — visada sunkus. Skambalėlio garsas ėjo vis artyn, pasuko nuo vieškėlio į triobų tarpą ir skardžiai tarškėjo tarp sienų ir darželių. Tuo keliu nevažiuojama nė į kanceliariją, nė į svetainę, nė į kleboniją. Kur-gi jis suka?

Račius nuleido rankas ir užsidengęs plaštaka nuo saulės, stengėsi žiūrėti į tą pusę. Vežimas išsiritó iš anapus kaimynų bitinyčios, privažiavo prie jo grinčios ir sustojo. Kas-žin-kas iš jo išlipo. Koksai ponaitis, barzdotas, apsirėdęs gražiu šviesiu antvalkčiu, ir su poniška veltine skrybėle ant galvos. Per petį kybojo šikštainė terbutė, rankoje laikė nendrutę su paauksuotu bumbulu, rankos buvo apmautos šviesiomis pirštinaimėmis. Račius žingterėjo kelis žingsnius. Tas keleivis turėjo paklysti. Reikia paklaust, ko jam reikia! Štai šarpiai praverė vartelius ir įsprudino į atšlaimą. Susitikę akis į akį, trumpą akymirką žiūrėjosi viens į kitą. Įdubusios sodiečio aktinsys lyg prasikėtė nuo mišraus pajautimo — baimės, nežinės ir džiaugsmo. Staiga ateivis trenkė skrybėlę ir lasdutę į žemę ir apglėbęs senį už kaklo, kymiu balsų prastenėjo.

— Tėve!

Račius išskėtė prieglobstį. Jam rodėsi, kad jis pats numiręs ir sveikina numirėlį.

— Raulai! Raulai! Suneli, sunyti!

Ir teip apsiglėbęs, abudu pravirko. Bet staiga jaunikaitis kruptelėjo, atsitiesė ir dirstelėjo į grinčios duris.

(Toliaus bus.)

## Piknykas!

Nashua, N. H. Dr-stė szv. Kazimiero parengia piknyką Lawdale Parke 3 d. Rugpjūčio 1901 m. (subatoj); prasi-dės 2 val. po pietų ir trauksis iki 12 val. nakties. Lietuviszka muzika grajys visokius szokius.

Todėl užpraszome kaip vietinius teip ir isz aplinkinių miestų lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant puikaus pasilinksminimo. Karas reik imti West End, nuo Main Str. katras daveža iki Parkui.

Szirdingai užpraszome

Komitetas.

## Reikalingas kriauczius.

Mokantis siuti visas vyriszkas drapanas, blaivus (negirtuoklis) ir geras lietuvis, gaūs ant mėnesio nuo \$40 iki \$50. Darbas visada, sleko niekad nėra. Kaip greicziausia tegul atsiszaukia ant žemiaus padėto antraszo. Jei neturėtų pinigų ant tikiecto, teatsiszaukia pas mane o tikieta priszijsiu.

J. S. Pruselaitis,

P. O. Box 664

Bluefield, W. Va.

## Apgarsinimas.

Draugystė D. L. K. Vytauto isz Plymouth, Pa. ant pusmetinio susirinkimo, 15 Liepos, 1901 m., vienbalsiai nutarė, kad sąnariai gyvenanti kituose miestuose, o susirgę, turi duoti žinę draugystei neveliaus, kaip asztuntoj dienoj nuo apsirgimo. Nedavusiejie žinios sergantį sąnariai laike 8 dienų nuo apsirgimo, negaus pagelbos už pirmąją nedelę.

Teip-gi visi sąnariai turi padaryti testamentą kam paveda savo posmertinę. Nepadarius testamentu, o mirus, posmertinė liks draugystėj pagal sąnarių nutarimą nepaisant ant giminių.

*Draugystės Vyriausybė.*

### Kankinimas Romatizmo.

Nė vienas iš parengtų instrumentų ant kankinimo kuno per Hiszpanišką inkviziciją negali lygintis kankinimams kuriuos, turi iškęsti žmogus, romatizmu sergantis, kas diena laike szalto ar drėgno oro. Kiekvienas sąnarys turi vietą dėl didelės nelaimės, kiekvienas muskulas išrodo turintis kas minuta naują vietą dėl skausmo, nėra mažiausios dalies kuno kad nejaustum atskyrto pastovincio skausmo. Liga prasideda rankose ir kojose, bet jeigu skubei nesigydo, gal apimti visą kūną. Netik vienas kankinimas szitos baisios ligos ištraukia visą energiją, bet visos dalys kuno priešingai dirba ir niekas kaip tik skausmai užima jusų mislis.

Kas tik tavę žada išgydyti yra mielas, užtad jus romatizmais serganti esate apgaunami lengvu budu mostimis, prozkais ir kitais niekniekais. Kada jau viską tą busite išmėginę kreipkitės ant tikro kelio, ką jums jau pirmiau reikėjo padaryti, ir eikite pas daktarą — specialistą, o tokiu yra:

**DR. LEONARD LANDES,**  
134 E. 24-th str.  
New York City.

Nes jisai ištyrinėjo szitą lygą ir jos pasekmes ant yvairių ligonių per ilgus metus. Czionai nėra užminimo visiszkai, jisai pažįsta romatizmą ir tavo romatizmas gal buti išgydytas. Jisai gydo savo nauju budu su elektrika ir greitai, o be pasekmės gydymo visiszkai negali buti. Jau pirmą dieną gydymo pajausite lengviaus, skausmas nustos ir kaip tik sugadintas kraujas bus sumažintas busite pilnai ir užbaigtai išgydyti.

Neabejok ir netrotik vilties! nes nepasisekimas yra negalimas. Nekešk skausmų nė dienos ilgiaus! — nes pagelba laukia tavę. Užsiraszyk sau vardą ir adrisą:  
**DR. LEONARD LANDES 134 E. 24-th SRT. NEW YORK CITY,** arba iškirpk szitą apgarsinimą ir atsineszk su savim. Jei negali ateiti, raszyk, bet asabiszkai ar per laiszką atsizsauk tik pas **SPECIALISTA.**

### Susirinkimai.

Lietuviszkai—Lenkiszko Kliubo Luzernės pavieta bus nedėlioje 4 d. Ruggjucio (August) Wilkes-Barre, Pa. ant salės p. Koons'os, 2 val. po pietų, ant kurio teiks susirinkti visi sąnariai, jeib prisirengtų prie išsiemimo ukėsizkų popierų.

*J. Pilvelis, sekretorius.*

### Ant pardavimo

Pigiai parsiduoda Hotelis ir Saliunas ant kampo E. Main ir Chesnut str. netoli brėkerio No. 11. Plymouth, Pa.

Saliunas yra su visu papuošimu, prietaisome ir su puikiu baru.

### Pamestas.

Tapo pamestas moteriszkas auksinis laikrodėlis su raidėms L. M. W., tarpe Reynolds str. ir Welsh Congr. Church. Radėjas gaus geras radybas ir užpraszomas yra atneszti po No. 217 Reynolds str. Plymouth, Pa.

### Pirmas Metinis Piknikas

Draugystės Lietuvos Sunų atsibus FLORIDOS PARKE GLENDALE, L. I. Nedėlio 11 dieną Ruggjucio (Augusto) 1901 m. Pradžia 2 valandą po pietų. Grajis puiki lietuviszka muzika. Inženga vyram 15c. moterims dovanai. Draugystė „Lietuvos Sunų“ parengia piknyką Floridos Parke, kurį iszrinko kaipo dailiausia vietą aplinkuj kur sužėlė didelės girios, kur vasaros laike dailu yra nedėlios dienoje pasilinksmit ir atsikvėpt szviežiu oru.

Piknykas prasidės graziom prakalbam, o paskui szokiai ir dori pasiszekėjimai.

Toje viltyje, kad paguodoti lietuviai ir lietuvaits mylinti pasilinksmit, norės kuoskaitlingiause susirinkiant to puikaus piknyko, nuoszirdziai užpraszo **KOMITETAS.**

Nuo Grand St. Broadway fero ir South 4-th St. daviaziot galima Brunshwick Ave, karais iki Ridgewood, teipgi Union Ave. karai daveža iki Ridgewood parkui, o tenai reik paimt transfēr ant Myrtle Ave. karo. Isz South Brooklyno, Myrtle Ave karai daveža tiesiok iki parkui. Visi tie karai daveža už 5 centus be jokio damokėjimo. Temykit ant to adreso: **FLORIDA PARK, Glendale, L. I.**

### Naujausios knygos.

Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventmikis. Puslapių 32. Daugumas ras toje knygoje, ko nesitikejo. Prekė 10 c.

Dvasiszki apdumojimai arba meditacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skaitymus — turės ką pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaitymas. Knygutė tinka siųst ir į tėvynę per cenzurą, 1 usl. 81, prekė 20c

### Piknykas!

Minersvilles lietuvių Unijos 1610 local—kuopa rengia piknyką ant 3 d. Ruggjucio (August) 1901 m., ant privatiszkos naudos; vieta — Furnoce grove, už Readingo dypo.

Bus muzika netiktai isz Prusų bet net isz Szveicarijos, dėtogi užpraszome ateiti jaunus ir senus, moteris ir mergeles, o visi bus užganėdinti. Užpraszo Komiteta.

### The home gold cure.

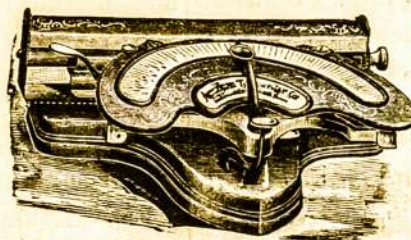
An Ingenious Treatment by which Drunkards are Being Cured Daily in Spite of Themselves.

No Noxious Doses. No Weakening of the Nerves. A Pleasant and Positive Cure for the Liqueur Habit.

It is now generally known and understood that Drunkenness is a disease and not weakness. A body filled with poison, and nerves completely shattered by periodical or constant use of intoxicating liquors, requires an antidote capable of neutralizing and eradicating this poison, and destroying the craving for intoxicants. Sufferers may now cure themselves at home without publicity or loss of time from business by this wonderful „HOME GOLD CURE“ which has been perfected after many years of close study and treatment of inebriates. The faithful use according to directions of this wonderful discovery is positively guaranteed to cure the most obstinate case, no matter how hard a drinker. Our records show the marvelous transformation of thousands of Drunkards into sober, industrious and upright men.

WIVES CURE YOUR HUSBANDS!! CHILDREN CURE YOUR FATHERS!! This remedy is in no sense a nostrum but is a specific for this disease only, and is so skillfully devised and prepared that it is thoroughly soluble and pleasant to the taste, so that it can be given in a cup of tea or coffee without the knowledge of the person taking it. Thousands of Drunkards have cured themselves with this priceless remedy, and as many more have been cured and made temperate men by having the „CURE“ administered by loving friends and relatives without their knowledge in coffee or tea, and believe today that they discontinued drinking of their own free will. Do NOT WAIT. Do not be deluded by apparent and misleading „improvement“. Drive out the disease at once and for all time. The „HOME GOLD CURE“ is sold at the extremely low price of one dollar, thus placing within reach of everybody a treatment more effectual than others costing \$25 to \$50. Full directions accompany each package. Special advice by skilled physicians when requested without extra charge. One dollar. Address Dept B 204 EDWIN B. GILES & COMPANY, 2350 and 2333 Market Street, Philadelphia. All correspondence strictly confidential.

### Geras uždarbys.



Pajleszkome gerų lietuvių kurie norėtu uželmti labai apsmokanczia kupczyste. Mes norime kiekviename mieste turėti lietuviszkų agentų. Tavorus pas mus gali gauti be skirtumo, kokių kas nori. Maszinos drakvojimui gromatų Maszinos „Singer“ slivimui. Visokius muzikaliszkus instrumentus, lygtai Fortepijonus ir Vargonus. Ziegorėlius ir lencingėlius. Tikėjimieszkus abrozus. Popleros gromatų raszymul su kvietkomis ir pavincziavonėms po 30 ct. už tuziną. Turintiems drapanų sztorus iszsiuncziame visokias drapanas vyriszkas ir moteriszkas; iszsluntinėjame tavorus į kiekvieną miestą Amerikoje ir Kanadoje. Be skirtumo užpraszome visus pas mus raazyti, kurie norėtu parsikviesti nuo mūsų bent kokių tavorų ir praszome pridėti markntis už 2 ct. tai gausite atsagymą. Pinigus rei' eusti per Money Order ar registravotam laiszke ant szio adreso:

**J. F. RICHORD Mds., Co.**

### Joe Harrio HOTELIS

103 E. Main ir kampo Eno str. Szaltas alus, skani arielka, cigarai pirmos klases Teiposgi užkandziai dovanai kas vakaras. Jonas Drapiwskis Bartenderis.

### Padekavone.

Greenfield, Mass. June 12 d. 1901 m. Asz. Juozas Miszkinis, dėkavoju ponui Groblewskiu už liekarstvas, kurias asz nuo tamistos aplaikiu ir iszpažystu, kad yra geriausios liekarstvos ir pamaczlyvos visiems. Vienas vyras buvo daug isikasztavęs pas daktarus nuo drugio ir nepagelbėjo tai asz jam darodijau liekarstvas pono Groblewskio ir partraukiau. Tai dabar vyrs sveikas, dirba kasdien ir praszo Dievo, kad Dievas duotų sveikatą tamistai. Rodiju koznam lietuviui ir polekui parsitraukti, kokių tik kas reikalauja, nes yra geros liekarstvos pono Groblewskio.

8-7 Juozas Miszkinis.

### HOTELIS W. SUCKAUS

Galima gaut pas jį visokios arielkos, vyno, skanaus aluczio, kvепенzių cigarų.

Teiposgi užlaiko dėl pakelevingų ir szeip žmonių nakvynę ir valgius inlaiką, teipogi užkandį kozname laike.

Fanai dėl atvėsimo laike vasaros karszczio. Intaisymai ko puikiausi.

Nepamirszkite atsilankyti o busite užganėdinti visame.

### Vincas Suckus

98 Northampton Street  
WILKES-BARRE, PA.

**GASH** for acceptable ideas. State if patented. THE PATENT RECORD, Baltimore, Md.

62 Gouverneur sr. New York City.

**Carrio ELIS**

ir kampo Eno str. ka, cigaras pirmos klasos ovanai kas vakaras. skis Bartenderis.

**avone.**

ss. June 12 d. 1901  
liszkinis, dėkavoju  
iui už liekarstvas,  
nistos aplaikiau ir  
geriausios liekars-  
os visiems. Vienas  
g įsikastavęs pas  
gio ir nepagelbejo  
jau liekarstvas po-  
partraukiau. Tai  
as, dirba kas-dien  
kad Dievas duotų  
Rodiju kožnam  
ni parsitraukti, ko-  
auja, nes yra geros  
roblevskio.

uožas Miszkinis.

**ELIS  
CKAUS**

pas jį visokios  
skanaus aluczio,  
arų.  
aiko dėl pake-  
o žmonių nak-  
s inlaiką, teipo-  
name laike.  
vėsimo laike va-  
o. Intaisymai  
ite atsilankyti o  
linti visame.

**Suckus  
npton Street  
BARRE, PA.**

or acceptable ideas.  
State if patented.  
HE PATENT RECORD,  
Baltimore, Md.

**75.**

ietvinių kurie norėtu uti  
zia kupczyste. Mes no-  
leeste turėti lietuvizkų  
pas mus gali gauti  
s nori. Maszinos draka-  
aezinos „Singer“ slavi-  
kalkizkus instrumentas,  
Vargonus. Ziegorėlis  
timieszkus abrozus, Pople-  
su kvietkomis ir pavie-  
uz tuziną. Turintys  
mncziame visokias drapa-  
merikoje ir Kanadoje. Be  
musų bent kokį favorų  
ustl per Money Order ar  
(IX-3)  
New York City.

**BRAVORAS.**

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame išdirba skaniau-  
sia, geriausią ir sveikiausią  
ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ

Po No 600 iki 612 Pearl str.

**ELIZABETH N. J  
PETER BREIDT**

Loeninikas.

**Temykite motinos.**

Po 25 metų tyrinėjimo ir prakti-  
kavojimo szpitolose ir szejmynose.  
Asz persiliudijau kokiu budu gelbe-  
ti publiką. Asz turėjau tukstanczius  
persiliu ūjimų, kaip baudavonė ma-  
no naujo budu gydymo kroniszku li-  
gų, ir specialiszka moterių ir vaikų.  
Nėra szitoje szalije ir svetimose szal-  
lise, kurs virszytų mano budu gydy-  
mo. Galite apsznekėti savo loenoje  
kalboje arba apraszti norus ar rei-  
kalavimus. Pribuk asabiszka jei  
nemoki raszyti savo kalboje, jei ga-  
lima akzaminas dovanai. Įdek uz  
2c. markę dėl utsakymo.

M. E. JACKSON, M. D.

P. O. Box 492

Office 246 Indiana Ave.

HIMMOND, IND.

**HOTELIS** arba geriausia

užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmo-  
nių. Kurie norite szj bei tą dasiži-  
noti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti  
vyno ir visokių arielkų, ar cigarelių  
skanų užirukyti, ateikite pas:

**Antaną Kalinaucką**

18 N. Hancock st. WILKES-BARRE



Anyone sending a sketch and description may  
quickly ascertain our opinion free whether an  
invention is probably patentable. Communica-  
tions strictly confidential. Handbook on Patents  
sent free. Oldest agency for securing patents.  
Patents taken through Munn & Co. receive  
special notice, without charge, in the

**Scientific American.**

A handsomely illustrated weekly. Largest cir-  
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a  
year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.  
**MUNN & Co. 361 Broadway, New York**  
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

**Paveikslas  
Dr. V. Kudirkos.**

Didumo - 19 colių pločio, 24 colių  
augšczio, ant puikios popieros, su  
prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vie-  
nybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musų užsi-  
tarnavusio tautieczio privalo rastisi  
kiekvieno lietuvio namuose kaip  
papuszimas ir atminimas, kad tasai  
tautietis per visą savo gyvenimą tru-  
sė ant naudos savo tautieczių ir tē-  
vynės.

**Žmijecznik'as.**



Jeigu nori, idant aplaikitumei ve-  
tę tavo pinigų ir palengvinimą ant:

- Romatizmo,
- Skausma Galvos,
- Skausma strėnu,
- Skausmą kaulų,
- Skausmą sprando,
- Ir Traukulio

Tai nuetkie in sztorą, pas savo tautietį ir pareika  
lauk ZMIJEZCNIKO kuris yra padirbtas aptie-  
koje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Paleng-  
vins tau kožname karte.

Jeigu sergi ant:  
Vidurių, Kepenų,  
arba Kraujo.

Gerš EGIUTERRO No 1. prigelbės kožname  
karte. Duodu paranką iszgydymo drugto, prie-  
puolto ir gripo.

**JAIGU NORI GAUTIE TIKROS  
TRAJANKOS**

Tai praszykie tosios kę Aptiekorius Groblevskis  
sudurė. Yra tai audirba isz visokių augalų ir  
szabnių isz devynerių dalykų audėtos isz 27. (Kęp  
tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos  
nesiranda

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jau dėl ko-  
no žinomas, yra vienas garsingiausių Aptieko-  
rių tarp mūsų tantos czionai Amerikoje. Tei-  
po-gi yra dėl kožo žinoma, jog vienas geras ap-  
tiekorius žino ir zenklina daugiau kaip 10 daktarų,  
nežina pagalboj esirgusios žmonijos. Dėlto-  
gi jeigu kada jus Dievas telktusi delpetėt kokia  
liga, tai tuojaus nusiėduokite anirodos pas jįjį.

Adresas:  
**ALBERT G. GROBLEWSKI**  
111 Main st. arba Box 1109  
PLYMOUTH, PA.

**Juožas Czernikas,**

duodu visiems žinot, jogei  
parduodu LAIVAKORTES (szif-  
kortes) ant visų linių ir grei-  
cziausių Laivų jurėmis ir už  
pigiausią prekę.

Teiposi siuncziu pinigung  
į visas svieto dalis greitai ir  
pigiai. Norintie kal pinigai  
į tėvynę siuncziami nepražutų  
ir greit nueitų, tegul kreipiasi  
pas: **Juožą Czerniką,**  
13 S. Canal str.  
Wilkes-Barre, Pa.

**Krautuve Forniczio.**

Cz'onai gausite pigianstai visokius namintus  
rakandus, kaip tai lovas, komodas, kreses ir t. t.  
Kiekvienas sykį pas mus prkęs, ateina ir kitą  
sykį Susikalbėti galima viešaip.  
**A. FAINBERG,**  
56 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

**Del vyru tiktai.**

Asz kenc ziau dau gelj mtų, kaip psekme jau  
nystės iszdykumo ir perzengimę įstatymų priglu-  
ties. Asz iszleidau ezintus dolerių ant daktarų,  
nerandant pagalbos. Galiaus, lankantės savo  
szalije, asz kreipiausi prie tulo garsaus daktaro  
Viennoje ir jis davė man gydulių, kurios manę  
visieszka iszgydė. Asz apie tai pagarsinau savo  
draugams ir tie, kurie kentė phiziszka, bandė  
ir iszgydytais tapo. Tada asz visieszka perillu-  
dijau, kad kiekvienas kencziantis nuo tų ligų,  
gali atganti sveikatą, vartojant tas gydnoles.

Daktaras davė man receptą ir geras žinaut, kad  
daugelis galėtu pasinaudoti isz jo, asz pasiryžau  
suteikti jį kiekvienam, kuris pareikalautu. Asz  
neturiu kę parduoti ir platų visal nenoriu. Asz  
garsinu vien dėito, kad esi žinla ne vienam gali  
buti naudinga. Jeigu reikalaujete, raszykite idė-  
dami markę ant atsakymo ir asz atsineis jums tą  
receptą lietuviszko kalbot. **KAREL JOHNSON,**  
32 Hohmau st., Hammond, Ind.



Our fee returned if we fail. Any one send-  
ing sketch and description of any invention will  
promptly receive our opinion free concerning  
the patentability of same. "How to Obtain a  
Patent" sent upon request. Patents secured  
through us advertised for sale at our expense.  
Patents taken out through us receive special  
notice, without charge, in THE PATENT REC-  
ORD, an illustrated and widely circulated jour-  
nal, consulted by Manufacturers and Investors.  
Send for sample copy FREE. Address,

**VICTOR J. EVANS & CO.,**  
(Patent Attorneys),  
Evans Building, WASHINGTON, D. C.

**TRAJANKA**  
(APSERGĖTA)

Vienatinis sutaisytojas tikrosios  
Trajankos Suvienytose Valstijose,  
geriausiai sudrutinanczios, kuri susi-  
deda isz 52 visokių žolių, szaknų,  
zievių, sėklų, vaisių ir tt. isz viso  
svieto szalių.

Ketvirta dalis svoro kasztuoja 25  
centai, su prisiantimu per pacztą 35  
centai, \$1.00 už svarą.  
Perkupeziams 10 svarų už \$6.00.

**G. Hoffmann**  
lietuviszkas aptiekorius  
103 Grand str.  
BROOKLYN, N. Y.

**Caecilia Hall.**  
**GEO. SCHMIDT, prop.**  
101 & 103 Grand str.  
Tarpe Wythe Ave. & Berry srt.  
BROOKLYN, N. Y.

Kambariai draugyszių susirinki-  
mams. Svetainė parsamdoma dėl  
veselijų, balių ir tt. Gėrymai pir-  
mos klia os; vynų visokio skyriaus,  
likieris ir Lager Bier.

Draugystės szv. Juozapo susirin-  
kimai atsibuna kas 1 ir 3 Utarninką.  
Draugystės szv. Kazimiero susi-  
rinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Petny-  
czia.

**Lietuviu užeiga.**

Geriause užeiga dėl lietuvių isz  
viso miesto. Prilaikau visokius gė-  
rymus, kaip tai: Alų, Arielką, Li-  
kierą, Vyną ir visokius Cigarus pir-  
mos klesos, taipgi siuncziu pinigung  
visas dalis svieto. Pardūdu Laiva-  
kortes ant visų linių. Apart to dū-  
du kiekvienam prieteliszka rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HO-  
TELIS po No 1837 Main Ave. Pro-  
vidence, SCRANTON, PA.  
**Petras Lipavyczia,**

**INTOSKAITYKLE!**  
Kapitalistai sako: kad kę darbininkai užmano  
ir veikia, tai tas yra netikai.  
Mus darbininkų knopelė matydama jog musų  
sunkiai uždirbti pinigai tenka pavieniams kar-  
cziamninkams. Taiji, uždėjome darbininkiszka  
karoziamą, kur lietuviai po sunkaus darbo galės  
susiprinti savo spėkas.  
Keleiviai pribuvę isz kity vietų gaus pas mus  
melinga priėmimą ir prieteliszka rodą.  
**Lietuviu Pėkystes SALONAS.**  
785 Bank str. WATERBURY, CONN.

**ZINGEIDU IR AKYVA  
DĖL SVIETO.**



Tikrai vlenatinė gydyclka ant už-  
szaldinimo plaukų ant praplikusių  
galvų, teipgi į trumpą laiką sulaiiko  
plaukų slinkimą.

Geriansia dantų gyduole: musų gy-  
duole nustabdo Dantų skaudėjimą į  
keles minutes. Mes savo gyduoles  
gvarantavojam. Prekė tik 20c. Imant  
6 bonkutes \$1.00. Siuncziam pacztu  
ir į svetimas szalis. Budas kaip jas  
vartoti yra parodytas keliose kalbose.  
Norint gauti visą rodą su informaci-  
je per laiszka adresavokit sziteip:  
**The J. M. BRUNDZA CO. Chemists**  
Box 2361. New York. U. S. A.

**Boston Shoe Store**

26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.  
Mes katik gavome szviezių pavasarinių czeve-  
rykų vyriszkių, moteriszkių ir vaikų, visl yra Jun-  
jos darbo, parduodame už visal pigę prekę. Tei-  
pos-gi czeverykus dirbame ir ant apetelevimo.  
Atelk ir pamėgink, o busi užganėdintas.

## Deimanto Elektros Kryzius.



Vadinas telpi Volta Kryzius, keleta metu atgal tapo laz rastas Austrijoje, ir pasidėkavojant savo naudai Kryzius tas veik prasipatino Vokietijoje, Francuzijoje, Skandinavijoje ir kitose Europos szaliese, ir sziaudien yra labiausiai pageldaujamas kaip galingas vaistas nuo Reumatizmo ir dangelio itų kuno negaliu.

Elektros Diemanto Kryzius gydo Reumatizma taip muskulu kaip ir sanariu. Neuralgija ir kitus kuno skaudimus, Nervizkuma, Nervu nuelpnėjima, Silpnuma, Prastota Nervu Gyvuma, Nervu Nuopulima, Nemiga, Abejotlinguma, D. asios Nuopulima, Hysterija, Paralyziu, Sustengima, Drebty, Neuralgija, Apop'ekcija, Nuomara, szv. Vito Szoki Szirdies Plakima, Galvos skaudėjima ir visus Nervizsko sistemo sugedimura.

Veikmė jo apsiureszkia vati per save begyje keletos dienu, bet kartais uztrunka keles dienas.

Kryziu reikia neziint diena ir nakti, pakabinta ant szilkinio szniuruko ant kaklo, augszciau szirdines indonbos. M. linoji pusė turi but in apaczia apversta. Tri sz naudojima ir viena syki ant dienos po to indė. Kryziu in truputi drangna geriausio ksenso skystima ir laikyk per keleta minučių. Veikmas ziurint pagal amziu, uksuma reik su vandeniu atskiesti. Prekė to Kryziaus yra vienas doleris ir gvarantojame, kad jis suteiktokia at nauda kaip kad cerlausiejo elektrizski dirzi. Kasztuojanti penkiolika bei dvidešimta sykiu dangliau. Koznaa szeimynos sanarya, sveikas ar ligotas, niekadose neturi but be to Elektrizsko Kryziaus, kurs yra geriausiu gelbėtoju priez visokias kuno negales ir skausmus. Prisiusk viena dolerį per

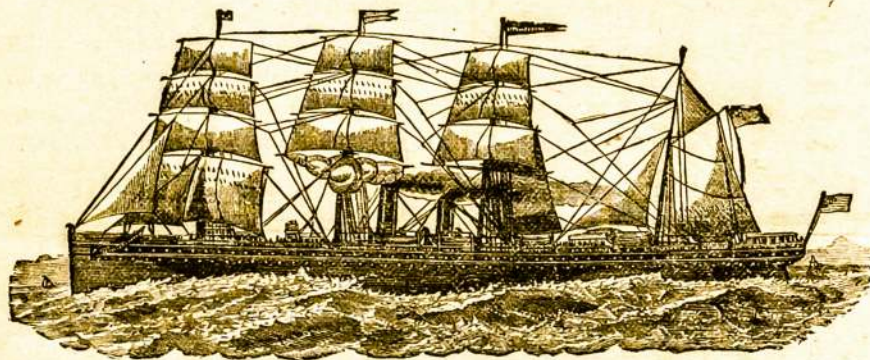
expresa, ar money orderj arba registruotoj gromatoj, o mes tametai savais kasztais pasiusime viena Elektrizska Diemanto Kryziu, arba 6 už \$1.00. Gaunamos tuketscnziais rekomendacijas nuo ypatu kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryziaus iszsigydė. Yra uztektina dėl parodymo jo magizskos galybes. Sztai pora tokiu rekomendaciju:

Asz naudojansi juoz Diemanto Elektros Kryziu nuo 21 Kovo ir persitikirinau, kad tas kryzius tikrai telp pagelbingas, kaip sakete. Per ilga laiką asz negalėjau valdyti savo deszines rankos ir daug kentėjau: visada turėdavau laikyti ją parizsta. Po nandojimo begy dviejų sanvaiczju juoz Diemanto Elektros Kryziaus galėjau apseiti jau be parizsimo. Dabar an ta ranka neszu pilnā kibira vandens. Asz ir nežinau, kaip atidėkavoti jums už telp didele enteikta man pagelba.

ANDRES MADSEN, 2655 Quiney Ave., OGDEN UTAH, April 15 1892

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO,

## Gerbtini Tautieciai!



Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog epsiemiau agentyste ant labaigeru liniju. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Uztikrinu jog su, nuo manes pirktoms laivakortems pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuonciu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl sveteliu, uzlaikau vyna alu, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie zinau patiks dėl lietuviu ir ne prabaszcius nepaniekytu. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**  
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

## KAZUNO

### TRAJANKA, TRAJANKA, TRAJANKA!

Privalo rasti kiekvienoje szeimyniszkoje stuboje, nes yra svarbi namine gyduole.

Trajanka suramina nuvargusius nervus, pagerina smoka ir apmalszina **Gumba.** 65 ct. su prisiuntimu per paczta.

### GUMBO-KURA, GUMBO-KURA.

Senei laukta gyduole nuo Gumbo, patrukimo, skaudėjimo po krutine ir tam panasziu ligu, Gumbo-kura ne tik apmalszina, bet ir praszalina Gumbą \$1.00 už prapareta su prisiuntimu \$1.25.

Raszyk pas aptiekoriu:

**L. M. KAZUNAS,**

107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

## BUK GATAVAS DEL VASAROS

sudrutinimui jusu sistemos; sveikas kunas su czystu ir apszciu krauju lengvai pergales vasaros užpuolimus.

### Severa's Blood Purifier

su pazadintoju trovejimo, czystytoju krauju nuo uzsinuodijimo ir stiprintojas raumenu, bus geriausia apsauga nuo ligu.

Preke \$1.00

### W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST.  
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydulis yra gaunamos pas A. Groblevskij, 111 Main str. Plymouth, Pa.

## Dr. Leonard Landes, Lietuviszkas Daktaras.

134 E. 24 Ul. New York.

Garsingas gydytojas vyriszku ir moteriszku ligu. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbucziuose; Vielniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdetiniu mokslo Labanon, Bellevue, Port Graduale Hospital College ir t. t.

### Uz tikrina iszgydyma

visu slaptu ir paprastu ligu, kaipo tai: plaucziu, kepenu, skaudėjima viduriu galvos, nepomietj, apalpima, skaudulius, zaizdas, tynima, moteriszkas ligas ir nevaisinguma. Gydymui nerviszku ligu reikia naudoti elektrikinius prietaisas.

### Ligas lytiszku dalju

iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uzdegima žarnu, iszdzivima pieno, skaudėjima lupu, nosies, akiu, ausu, nustojima pajiegu ir t. t. Iszgydyma uztikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepemas ligas uzlaikau slapybeje.

## Dr. Leonard Landes.

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nu 9 ryto, iki 1 po pietu nu 5 po pietu iki 8 vakaro  
Nedeliomis: nu 8 iki 10 1/2 val. ryto; nu 2 iki 4 val. po piet.

### Rodos per gromatas dykai.

Uzpraszydami gydyklas prisiuskite \$1.00.

Jeigu sergi, tai parazyk kiek turi metu, kiek sveri ir apraszyk savo liga, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

## LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia madą, duoda druta ir gerą materija ir už pigę prekę.

Telposgi senus ant nauju perdirba. Visi pas savo Tautietj.

## W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowanota



DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos uz rupestringa, teisinga ir artistiszka iszdirbima.



## KARUNU, SZARPU, KUKARDU, ROZETU, BERLU, MARSZALKINIU LAZDU ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystems, kad asz dirbu visus augszciaus paminetus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metu užsiimdama iszdirbimais igijau geriause praktika ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

